

ОБНОВА

Бюлетень Товариства
Українських Студентів Католиків

Ч. 9—10

МЮНХЕН
ТРАВЕНЬ 1948

Рік II

Ч.: 5-6 (9-10) т р а в е н ь 1948

Рін II.

З М І С Т

1. В.Л. :	Я йду
2. "Я ДУЖЕ БАЖАВ СПОЖИТИ З ВАМИ ЦЮ ПАСХУ"...	
3. Євген Перейма:	УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО НА ЕМІГРАЦІЇ ТА ХРИСТІЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ
4. Володимир Кримський:	В БОРОТЬБІ ЗА СВОБІДНУ ВОЛЮ
5. М.Т.:	ДЕЩО ПРО СТУДЕНТСЬКИЙ ІДЕОЛОГІЧНИЙ КОНГРЕС
6. Юліян Колтун:	НА ПЕРЕДОДНІ СТУДЕНТСЬКОГО ІДЕОЛОГІЧНОГО КОНГРЕСУ
7. Родан	З ПЕРСПЕКТИВИ 15 РОКІВ
8. Кирило Митрович:	ХРИСТІЯНСЬКА РОБІТНИЧА МОЛОДЬ
9. д-р Остап Оришкевич:	"ПРИЗНАЧЕННЯ ЛЮДСТВА"
10. Л.Грушенко:	ЧИ ПОТРІБНА НАМ НОВА ФІЛОСОФІЯ ЕКЗИСТЕНЦІЯЛІЗМУ
11. Т.Б.:	ПОЕЗІЯ МЕДИЦИНИ
12. П.Грицак:	ПРО ЧОТИРИ "Я" ЮРІЯ КЛЕНА
13. М.Калитовська:	ОДИН ДЕНЬ НА КОНГРЕСІ "ПАКС РОМАНА" В СПА
14. -н.:	ЄПІСКОП ТЕОДОР РОМЖА
15. Х Р О Н І К А	

- - - - -

В.Л.

Я йду

Я весь за сонцем у погоні...
В моєму серці біль, мов чічка,
Мов стигма на святій долоні
Слуги убогих слуг, Францішка.

Несу його крізь гори й мости
І крізь пониззя - в синю далеч,
Ген, за проміжжя дев'яносте,
За соті ріки!...далі!...далі!...

В осердя всіх моїх монстранцій
Падуть огні в мелхиседеки!
Івдень, і ввечір, ніччю й вранці
Горить у мені світ далекий...

І йду... Я йду собі...
Над шляхом
Лунає пісня великодня.
За мною збився вітер з прахом,
Мій обрій - благодать Господня!...

φ

"Я ДУЖЕ БАЖАВ СПОМІТИ З ВАМИ ЦЮ ПАСХУ..."

Стенографована промова Йх Експеленції Високопреосвященного
Єпископа Кир Івана Бучка, виголошена в дні 17.IV.1948. при
першій зустрічі з представниками українського громадянства

Ваша зустріч зворушила мене до глибини душі. "Желанієм
желах ясти з вами Пасху сію..." Я цілим серцем бажав з вами
всіма стрінутися. Цю трагедію, яку переживає наш любий україн-
ський нарід, і я переживаю. І вона, а з нею й ви, постійно в мо-
йому серці.

Хоч я далеко від вас, але я не тратив контакту в душі і серцем з вами. Я готов за вас всіх, за цілий наш український нарід, взяти на себе той тяжкий хрест і нести його, щоб тільки вас втішити, щоб вам допомогти.

Милосерний Господь так зарядив, що якраз найменший з усіх ієрархів остався поза межами того страшного болю, в якому опинився наш Рідний Край. Я відчув відразу те велике завдання, яке спочило на мені з хвилиною, як тільки вибухла війна, а зокрема з тою хвилиною, коли уже так завернув біг війни, що не було сумніву, що зближається така страшна трагедія для нас, якої ще наша люба Україна не переживала від татарського лихоліття.

Я остався і остаюся й надалі в Римі, бо Рим все є центром світу так, як і був він за старих римських часів, бо там живе намісник Христа, який, хоч і не має зброї, хоч і не має гармат, то він має іншу зброю, слово Правди, яким полонить він цілий світ, яким може оборонити нас, може допомогти нам зберегти себе та вийти з тої трагедії.

Я хоч не мав щастя душпастирювати між вами, однак я почув-
 бав свої пастирські обов'язки супроти вас і я їх виконував по
 моїм слабім силам так, як лиш може виконувати ті обов'язки ук-
 раїнський ієрарх. Я маю ту певність, що можу сказати із святим
 переконанням, що за тих 7 літ, які я перебував у Римі, я добрих
 успіхів здобув. Я не хочу тут наводити тих фактів, бо це було б
 навіть незручно мені говорити, але мушу сказати, що наші терпін-
 ня і наші потреби знайшли зрозуміння перед тим, що є намісником
 Всемогучого. Він знайшов таке зрозуміння, таку любов, таке спів-
 чуття з нами, що справді треба подивляти, що Найвищий Ієрарх
 Христової Церкви, Святіший Отець Пій XII., перейнявся нашою до-
 лею до тої міри, що не може розмовляти спокійно про нас так, як
 я не міг спокійно зачати моє слово до вас. Кожний раз, коли за-
 питає про наші потреби, про наш нарід, то все сльози котяться
 йому по лиці. І Він, цей старий святець, так болів долею нашого
 народу, що готов за нього понести і найбільшу жертву, таку, яку
 понесли найбільші пустинножителі, за те тільки, щоб український
 нарід вийшов цілим з тої страшної трагедії.

Ще не час говорити про ті великі діла, які зробив Св. Отець і Апостольський Престіл для рятування української спільноти. Я скажу одним словом, що від українського міністра скарбу були б напевно не перейшли ті мільйони на наші потреби, які перейшли з Ватиканського скарбу через мої руки. Колись історія може бо- дай дещо скаже про це, бо тепер було б за скоро про це говорити.

Коли я говорю про те, то не лиш для того, щоб хвалити, але можу сказати, що в першій мірі завдячуємо Св.Отцеві те, що ми тут спільно зустрілися.

Я тішуся цією хвилию. Це для мене велике торжество, торжество в моєму серці, що я можу вас вітати як давних добрих своїх знайомих, приятелів. Я тішуся, що можу бути якийсь час між вами, хоч не довго, бо я й інші місця, де я мушу пробувати, а свою резиденцію я мушу мати в Римі, бо лиш там, у тому одному місці, кожної хвили, особливо у наглих випадках, ми наголомо зрозуміння та помічну руку. І далі буде так, як досі було, що хоч я віддалений, але моє серце все між вами.

Якщо я рішився тепер сюди приїхати, то лиш на те, щоб з-
близька вас поблагословити, щоб не слухати ваших славословій,
але почути про ваші потреби і в чому міг би я, не я, бо я такий
самий скиталець, як і ви, але радше в чому міг би Апостольський
Престіл, який мене до вас присилає, вийти вам з поміччю і вас
підтримати. Щоб ті рештки нашого народу, що опинилися тут на
чужині, не пропали, щоб вони збереглися для Рідного Краю.

Якщо я так дуже підкреслював ту любов Св.Отця до нас, українців, то мушу також сказати, що та любов Батька Нашого, якнайліпшого є однакова до всіх українців без різниці на релігію, без різниці на партійну приналежність, без різниці на напрям політичний. Св.Отець подає в с і м свою помічну руку, Він до всіх мене посилав, щоб передати своє Апостольське Благословення, щоб передати вам запевнення, що так як досі, так і далі Він буде опікуватися нами. Доказом того хай буде останній його акт на території Канади. Св.Отець перед Богом і світом засвідчив, що хоч Українська Католицька Церква у Рідному Краю переслідувана, хоч ворог на силу ліквідує її, то вона виросла до ролі такого чинника, якого знехтувати не дасться; що цей чинник треба всіми засобами підтримати, щоб він сповнив свою роль на Сході, роль провідну. Коли не можна його підтримати в Рідному Краю, то Він творить на території Канади ще два нові українські єпископства, де Українська Католицька Церква засіяє блискучо. І я від Св.Отця не раз чув, що український нарід, який стільки витерпів у своїй історії для захисту Христової віри, мусить бути відповідно прославлений і то уже тут на землі, бо на другому світі існує нагорода лиш одиницям, а не народам.

Я сердечно дякую вам за привіти. Я буду могли ще пооди-
ноко з вами говорити. Я хотів би кожного з вас обняти і до
серця притиснути, хотів би вам усім виправдати ті надії, які ви
покладаєте, хотів би потішити вас усіх у прикрошах, хотів би
вам усім бути батьком, слугою. Тому буду старатися сповнити те,
що лежить у моїх силах і дуже прошу вас, щоб ви до мене відно-
силися як до старшого брата, з повним довір'ям.

Знаю, що тут, на терені Німеччини, не добре діється через ті непорозуміння політичні, церковні, а навіть дехто дозволяє собі вмішувати й мою скромну особу до тих політичних сварів і ввязати мене з тою чи іншою групою. Думаю, що тут буде місце підкреслити, що Український католицький ієрарх є для всіх батьком і до всіх відноситься однаково без огляду на те, до якої партії чи організації хтось належить. Навіть для тих, що є на службі чужинців, навіть для тих, що є на службі ворога, я буду батьком, щоб їх опам'ятати, щоб їх завернути з тої дороги, щоб вони вернулися до своєї заплаканої Матері України, щоб вони сталися, щоб вона усміхнулася.

Я, дякуючи вам всім за ті привіти, передаю їм всім апостольське благословення від Святого Отця, передаю це благосло-

вення і для ваших родин, а особливо для ваших діточок, отого квіту і надії нації. Передаю і моє пастирське благословення із широго серця і прошу Бога, щоб доповнив його своїм скарбом, щоб сповнив вас солодкою надією, що хвиля нашого спасення близька, щоб ви ні на хвилю не тратили надію на Божу поміч та віру в Боже Провидіння, яке чуває над нами і саме тоді, коли, здавалося б, уже нема рятунку, саме тоді зближається хвиля сорому і ганьби для тих, що чигають на ті наші скарби, які ми успіли винести в серцях своїх з Рідного Краю, для тих, що чигають на наше життя. Вони засоромляться, а ми будемо мати щастя прославляти Бога за його безконечну любов, за те, що Він, хоч правда, допустив на нас Голготу, але не спізнився з воскресінням.

Я прошу вас ще раз, як лиц буде нагода, чи тут в Мюнхені, чи десь на місцях, щоб без ніякого стриму, без ніякого страху мені оповіли про свої болі, браки, про свої потреби, а я буду старатися їх запам'ятати і в дану хвилю, коли вернуся до Риму, представлю їх Св.Отцеві. А маємо крім Св.Отця ще й другого добродія, який у імені Св.Отця управляє Східньою Церквою, який цілим серцем співчував нам у нашому горю. Це — його Еміненція Кардинал Тіссеран, який чужий нам по крові, але не знаю чи дав би себе перевищити українському ієрархові в тій любові до нас і співчутті в тій трагедії, яку наш нарід переживав.

Ще раз і ще раз дякую вам да ті милі і зворушливі привіти. Нехай вам Бог милосердний заплатить за ту любов, яку ви мені покажете, а я із свого боку буду старатися любов'ю відплатити. А тим діточкам, тій надії нашого майбутнього, передаю від Св. Отця з додатком моїм благословення, щоб вони були щасливі, щоб вони перебули ті наші терпіння і могли зажити щасливіше.

Слава Ісусу Христу!

- 0 -

ЯК ТРЕБА ЖИТИ?

"Благаємо ж вас, браття: знайте тих, що працюють між вами і в нас старшинують у Господі, навчаючи, та в великій любові їх майте за їхню працю. Між собою захуйте спокій!

"Благаємо ж, вас, браття: напоумляйте не порядних, потішайте малодушних, підтримуйте слабих, усім довго терпіть!"

"Глядіть, щоб ніхто нікому не віддавав злом за зло, але завжди
шукайте добра один для одного і для всіх!"

"Завжди радійте!"

"Безперестанку моліться!

"Подяку складайте за все, бо така Божа воля про вас у Христі Ісусі.

"Не вгашуйте Духа!

"Не гордитесь пророчтвами!"

"Усе випробовуючи, тримайтеся доброго!"

"Стережіться лихого в усякому вигляді!"

Евген Перейма

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО НА ЕМІГРАЦІЇ ТА ХРИСТИЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ |Становище і шляхи поправи|

Є вже ствердженим явищем, що теперішнє людство віднаходить шлях до християнізму. Після довгих десятиліть блукання по бездоріжжях безвірства й байдужості люди вступають на правдиву дорогу життя. Цей поворот до Христової Правди не є кон'юктурний, він є викликаний не тільки розчаруванням й зневірою у збанкрутовані півправди, що в них вчора повірила велика частина християнського людства. Ми переконані, що він має коріння в оживленім прагненні одиниць і суспільностей визнавати Христову Євангелію та в болюче збудженій тузі за втраченим Богом.

В цілім світі зростає сильне відродження християнізму. Християнізм здобуває і промочує собі шлях туди, де його досі не було — до фабрик, і туди, де його почали були вважати конвенансом або пережитком — до зальонів і кабінетів учених. Християнізм зискує собі нових визнавців так серед робітництва, як і серед верхів інтелектуального світу, серед усіх рас і по всіх континентах. Навіть в підсоветських країнах, де християнство було і фактично наділі є заборонене і переслідуване (а може власне тому) видно прояви спонтанного вибуху релігійних почувань широких верств населення, які одначе з причин втручання большевицької влади не можуть знайти відповідно свободних і ширих форм вияву в "казьонній" церкві. Большевицька влада використовує це релігійне піднесення для своїх безбожних цілей. Нищення правдивого християнства большевицькою владою сягає свій найжорстокіший вираз у переслідуванні нашої Греко-Католицької Церкви.

Глибоке відчуження і переживання християнства є слідне і серед нашої еміграційної суспільности. Одначе визнавання християнства ще залишається — мовлячи по в ч о р а ш н ь о м у — "приватною" справою окремих вірних і поза обсяг церковного приміщення не виходить. Воно "дозріває" в найглибшій середині совісти практикуючих християн. Ого це не видно на широкому форумі прилюдного життя нашого громадянства. Мабуть сили нашого діючого християнства ще заслабі, щоби виступити як формуючий чинник в еміграційному суспільному житті, а може воно і не збирається вступити в наш суспільний ярмарок, поки не втихне різка музика політичних оркестр. Те, що наші часописи на є в р о п е й с ь к і й еміграції дуже рідко поміщують статті на релігійно-церковні теми свідчить про незрозуміле відчуження і віддалення редакторів від основних проблем будня. Брак християнської преси дасться пояснити разючим організаційним недомаганням християнських кіл, а також егоїзмом політичних партій, які захопили майже всю пресу у свої руки. Прим. автора|.

Брак місця і обмеження нашої теми до студентського сектора не дозволяє нам присвятити більше уваг релігійному обличчю нашої суспільности. Обмежимося тільки до загального ствердження, що перенесення християнської ідеології і релігійного стилю життя з границь совісти окремого вірного чи вузьких громад на широкую громадянську арену вимагає попереднього скріплення тих гурт-

ків під релігійним і організаційним оглядом та великої моральної сили апостолів нашого релігійно-церковного відродження.

Релігійне обличчя еміграційного
студентства

Як представляється релігійне обличчя нашого студентства на тлі того християнського відродження світу? Як представляється релігійний світогляд українського студентства і його релігійна практика?

Ще здається вперше поставлено такі питання на сторінках нашої преси, а студентської зокрема. І це змушує нас до великої сумлінності і обережності при досліді і висновках так делікатної справи: справи релігійної совісті студентства. Наші ствердження і висновки опираємо на кількालітній обсервації виявів релігійних переконань наших студентів та їхнього становища до релігійно-церковних справ. Сюди належать резолюції студентських з'їздів, принагідні виклади і дискусії на релігійні теми, відношення до релігійно-церковних практик і т.и.

Метою нашої статті є не тільки витягнути на денне світло наведені вище питання, але й зайняти до них наше становище та накреслити можливості творення академічного середовища на основах християнського світогляду. Широке трактування цих проблем не дозволяє нам зайнятися докладно кожною з окрема. Розглядові таких питань, як відношення студентства до релігії в минулому, релігійна байдужість сьогодні, студентська католицька акція, студентське християнське середовище, завдання католицького студентства в майбутньому присвячуємо окремі статті.

X X X

Визнання християнського світогляду є виразно зазначене в резолюціях кількох студентських з'їздів і конференцій, що відбулися на еміграції після закінчення війни 1945 року. З'їзди були однозгідні в тому, що християнський світогляд має стати основою світогляду нашого студентства взагалі. Це було одночасним визнанням нашого християнського минулого, як "antimurale christi-anismus" на Сході Європи і визнання нашої національної культурної традиції, яка у своїх підставах ґрунтується на християнських первях. Резолюції підкреслюють зокрема konieczність придержуватися принципів християнської етики в громадському житті, особливо у змаганнях окремих груп і концепцій за вплив і поширення в суспільстві.

В статутах деяких студентських ідеологічних груп відношення до християнського світогляду є досить неокреслене. Мається враження, що згадка про християнський світогляд і етику є тільки згадкою для доброго тону й не стоїть в тісному зв'язку з рештою програми. Не згадуємо тут уже про "світоглядovu п'латформу" одної нехристиянської ідеологічної групки, яка "все ж таки" потрапить здобутися на "принцип толеранції в справах віри та релігійних переконань, наскільки вони є виразниками прогресивних і творчих сил людини і суспільства". Це запевнення толеранції

зроблено для заспокоєння посторонніх. В дійсності їхня "платформа" це декларація програми історичного матеріалізму з його негативним ставленням до християнства.

Скала релігійності християнського світогляду і релігійної практики серед нашого студентства є дуже різноманітна. Між студентами рідко трапляються отверті безбожники і противники християнства. Вони двоякого походження. Поперше, це нечисленні одиниці з посеред молоді, що виховалася в безбожній системі Советів. Вони не одержали ані вдома, часто "безпризорні", ані в школі християнського виховання і через те не мають поняття про принципи християнства. [Те, що більшість нашого студентства з Наддніпрянщини відзначається релігійністю і є практикуючими християнами є радісним явищем наших днів. Прим. автора]. Але вони є безбожниками мабуть не з власної вини. Їх можна було б приєднати до християнства, якщо їхні друзі, а також духовенство звернули би на них відповідну увагу. Прикрим фактом є другий гатінок безбожників, які одержали вдома і в середніх школах християнське виховання. Згубний вплив вільнодумних або безвірних професорів університету поволи спрямував їх на шлях безбожництва. Деякі з них дійшли до безбожництва іншим способом: вони при своїм молодечім запалі і відповідно до нього слабкім розумі і методі досліджування взялися за діло, яке переростало їхні скромні спроможності: забажали "незалежним від віри розумом" створити власний "науковий" світогляд. У безплідних і безвислідних зусиллях вони роблять вражіння людини, що заблудила між трьома деревами. Вислід їхнього задуму: попадають у полон "голубих мрій" або блудять від одної групи чи концепції до іншої. Але й у них спостерігаємо часто збочене релігійне переживання: якщо не скотяться до сектарства, то підпадуть під вплив різного роду магій.

Є ще інша група серед студентства. Можна б її окреслити назвою байдужих - "індиферентних". Це ті, що "забули" про свої обов'язки християнина. Вони, якщо можна вжити гіркого слова, "відвикли" від релігійних практик, від сповіді, Св. Евхаристії, відвідування Богослужень, щоденної молитви. Вони "відвикли" від віри. Це є той стан, що дав привід одному старшому громадянину, який мав нагоду приглянутися життю певної групи наших студентів, викликнути розпучливі слова: "Це нехристи - вони молитву забули"!

Звідки вони взялися? Вони є явищем воєнного і повоєнного часу, а зокрема як вислід послаблення або браку родинного виховання, тиску большевицької системи, рознуздання суспільних обичаїв, жорстокости війни. В їхнім житті принципом для них є те, що приносить їм особисту чи групову користь. В парі з релігійним індіферентизмом іде обниження морального рівня і згрубіння обичаїв та товариської поведінки, що виявляється особливо різко в низькій якості розмов, тематики, зацікавлень і т.п. Існує небезпека, що вони, віддалившись зовсім від християнства, стануть лихим прикладом для тих студентів, яких релігійні почуття є слабкі. Від теперішньої нашої ситуації, яка є поза суспільним упорядкованим ладом, ледви чи можемо сподіватися, що ця група студентства, якої совість заглухла, спонтанно повернеться до Христової Церкви. Тільки активна постава релігійно чинних студентських груп і одиниць та створення християнського академічного середовища в повнім значенні того слова зможе вирвати цю загрожену студентську групу з релігійної байдужости.

Обі описані групи належать до незначної меншости серед студентського загалу. Б і л ь ш і с т ь студентства має п о з и т и в н е в і д н о ш е н н я до релігії і церковної практики. При тому слід відмітити, що ступінь цієї релігійности є дуже неоднаковий і різnorodний, залежний від попереднього ви-ховання, від товариського оточення, від душпастирської опіки і т.п. Ми стрічаємо часто студентів, у яких релігійні переко-нання досягнули високий ступінь. Ми бачимо глибоко релігійних студентів, що перебули у своїм житті трагічні ситуації, що пе-ребули в пекло концентраційних таборів, що були близькі смерті, яким смерть заглядала в очі на фронті. В таких ситуаціях, в яких людина була здана на самоволі і знущання, зродилася або скріпилася віра в Бога як останню надію і підпору. Воєнні пе-реживання, втрата родини і рідного краю, непевне майбутнє, приве-ли багатьох наших студентів до глибокої застанови над собою, над ціллю життя, над відношенням до Абсолюта. А звідтіля лише один крок до справжньої релігійности.

Більшість нашого студентства принесла свої християнські переконання з дому. І ті надають основні риси релігійному обличчю університетської молоді. Для них зіра в Бога є потребою життя, вона надає печать їхньому життю і вчинкам. І хоч теперішнє, повне труду і терпінь, життя створює ситуації, які неодного спокушують до зла, то серед нашої академічної молоді переважає тривала тенденція до визнавання справжнього християнства і діяння в душі його заповідей. Зпосеред студентства виринають гурти молоді, що за свою ціль поставили плекати християнський світогляд і релігійне життя. А вже тут і там втрастають з тих гуртів так серед католицького як і православного студентства особистості, що могли б при сприятливих обставинах зайняти в майбутньому почесну але й повну обов'язків роль в релігійнім оновленні студентської молоді й молоді взагалі.

Не домагання нашого релігійного
життя і світогляду.

Чи релігійне життя нашого студентства потребує оновлення? На це питання мусимо відповісти: так! Мимо того, що більшість має позитивне наставлення до релігії, то все ж такі релігійне життя і переконання студентів виявляють багато браків і недомагань. Поперше, дехто трактує справу віри надто формалістично, надаючи виключного чи головного значення зовнішнім обрядовим формам. Отже не диво, що на цьому терпить сам зміст релігійного життя, практичне визнання і примінювання принципів християнства і саме віроісповідання стає пустим звуком. Нам здається, що у деякого церковна практика існує тільки для доброго тону і для людського ока, а не з глибини переконання. Нам здається, що дехто з практикуючих не вміє бачити поза тими формами дійсного релігійного змісту. Цей зміст треба віднайти. Академічні душпастирства а також наші конфесійні товариства повинні через відповідні заповіді прийти з поміччю у тім випадку.

Для багатьох вірних справа віри і Церкви в більше справу національну як справу совісти і ділом спасення душі. Таке кибне розуміння християнства буде обявлятися в тім, що деколи повстають спроби втягнути Церкву для осягнення цілей дочасних,

часто таких, які є суперечні з Христовою Євангелією. Сюди належить і зіспітчування прим. церковного приміщення національними знаками. Також проповіді з переборщеними патріотичними нотками не причиняються до поглиблення релігійного переконання вірних. Можливо, що дехто хоче, склавши данину національному, досягнути скріплення релігійності і повернення до Церкви тих, що відпали. Все ж таки, на нашу думку, це на довгу мету не принесе заміреного висліді. Є фактом, що всякі панахида за визначних або менш визначних політичних діячів або богослуження з нагоди річниць притягають велику кількість зацікавлених даною імпрезою осіб, хоч звичайно наші щонедільні богослуження є досить слабо відвідувані. З того видно, що деякі особи відвідують церкву з політичних чи національних понук, а не з релігійних. Духовенство і вірні повинні звернути пильну увагу на це фальшиве і небезпечне для самої віри помішання релігійних і національних вимог і через відповідне вияснювання внести ясність і розмежування між "Божим і кесаровим".

Наше релігійне життя є також з тої причини анемічне, що у нас віруючі люди дуже часто є малопрактикуючими християнами. Наші католики і перед війною були малопрактикуючими [головно інтелігенція]. Війна довела до погіршення релігійної практики: побут на чужині, віддалення від церкви і душпастирської опіки довели до великого відчуження від церковної практики. В такій ситуації отверте і явне віроісповідання, що виявляється в участі в Службі Божій і прийманні Св. Тайн, поступово здає свої позиції і ховається боязко у тавмнім закамарку совісті окремого вірного. Дальшу консеквенції такої постави не трудно передбачити: зродження сумнівів і почуття меншевартості самої віри, резигнація зі змагання за християнський світ, а вкінці загальний відступ перед протихристиянськими силами. Коли ми визнаємо Христа в Євангелії, то мусимо консеквентно сповнювати заповіді, які Євангелія на нас накладає. Наша релігійна кріпкість мусить ґрунтуватися одночасно на сильній вірі і тривалій церковній практиці.

Тими трьома прикладами ми не вичерпали всіх недомог нашого релігійного життя. Ми тільки вказали на деякі з них.

Майже всі ці недомогання впливають в першій мірі з низького рівня релігійної освіти і знання серед нашого студентства. Наш студент майже з правила не поглиблює свого релігійного світогляду. Не потребуємо тут доказувати очевидної правди, що із розвитком і формуванням знань і поглядів молоді людини мусить рівнобіжно і гармонійно розвиватися релігійний світогляд. А тимчасом у нас є так, що коли **ф а х о в** є випускником студентства робить поступи і досягає звершення у кінцевім іспиті, коли загальна освіта поступає з поширенням кругозору, то **р е л і г і й н і з н а н н я і п е р е к о н а н н я** лікаря, інженера, педагога залишаються на рівні дитини або в найкращім випадку обмежуються до фрагментарних і дилетантських відомостей гімназиста. Наша релігійна освіта залишилася в такім стані, як ми її залишили при maturі. І коли тепер неодному академікові здаються незрозумілими чи неймовірними деякі "оспоровані наукою" догми віри чи факти з історії Церкви, то джерела тих сумнівів треба шукати в незнанні основних питань християнства. Тут відкривається для академічного душпастирства, релігійної преси і літератури широке поле діяльності. Також самоосвіта у

релігійних справах має перед собою великі перспективи.

Творення християнського середовища

Ми не досягнемо повної рехристиянізації нашого студентства, доки не створимо такі передумови, в яких цей поворот до справжнього й активного християнства зможе здійснитися. Одною з передумов є створення християнського середовища. Що це є середовище? Кожний студент, як і кожна людина, живе в окресленім суспільнім докiллі. Пересічна людина підлягає непереможному впливові цього докiлля так, що його звичаї, погляди, додатні і від'ємні прикмети впливають формуючо на спосіб ділання і міркування окремого члена даного середовища. Середовищем студента є університет і професура, студентське товариство, Церква, академічне душпастирство, не згадуючи вже про таке найвужче середовище, як родина або найширше, як суспільність в цілому.

В час свого повстання і в наших сторіччях існування університет був побудований на принципах християнізму. Від XVIII ст. університет почав віддалятися від свого покликання давати вихованкам універсальний світогляд. Університет перестав бути всеохоплюючим і упорядкованою Universitas litterarum et artium, а став diversitas - фаховою школою непов'язаних із собою дисциплін. Сьогоднішній університет формує не освічену людину а вузького спеціаліста - фахівця. Попри те теперішній університет обмежується до уділення студентам технічних відомостей для виконання їхнього фаху, але дуже мало присвячує уваги етичному вихованню академічної молоді. Завданням нашого часу є повернути університетові ту виховну роль в дусі християнського світогляду.

Студентське середовище у властивім значенні того слова, це в першій мірі ті об'єднання студентів і та студентська діяльність, яка є твором самих студентів. Це не тільки товариства професійного та ідеологічного типу, але також мистецькі гурти, дискусійні клуби, спортивні товариства, пресова діяльність, міжгуртова та міжнародна співпраця. Це розлоге поле для студентів, що хочуть формувати життя академічної молоді в християнським і католицьким дусі!

Наші професійні студентські товариства залишають на боці діяльність релігійного характеру. Часом ще для давньої традиції улаштують інавгураційне богослуження, яке не залишає по собі більшого враження. Або з нагоди якоїнебудь річниці замовляють Службу Богу або панахиду, яку з патріотизму треба відвідати. Позатим зв'язок студентського професійного товариства з академічним душпастирством (оскільки воно існує у студійнім осередку) є дуже слабкий і несталий. Доповіді на релігійні проблеми займають другорядне місце або їх взагалі нема. Скріплення діяльності товариств в релігійній діяльності (виклади на релігійні теми, церковні практики і т.п.) є не тільки справою академічного душпастиря, але в першій мірі обов'язком самого студентства: так студентських товариств як і окремих членів. Рехристиянізація мусить вийти з лутра самого середовища. В той спосіб для кожного члена товариства повстає обов'язок чинно вставитися для діла християнського оновлення нашого студентства. На тому по-

лягає окремий рід світського апостольства: духова й релігійна праця студентів серед студентів. Велика перевага такого світського апостольства лежить в тім, що відношення студента до студента є дружнє, позбавлене офіційности, а через те виглядає на успіх є більшій, а також у тім, що студент перебуває в студентському гурті і має змогу постійно чувати над поступуванням докільля. Очевидно, що домінуючу роль у світському апостольстві має особистий добрий приклад, який без сумніву знайде наслідування серед студентського гурта. Тут ми можемо сформулювати першу вимогу рехристиянізації студентського середовища: студенти повинні особисто зайнятися справою свого релігійного оновлення.

В останніх часах великого значення набирає крім одиничного апостоляту, про який ми згадали, також груповий апостелят. Він повстає через гуртування осіб, що поставили собі за мету практичне визнавання християнізму. Такі гурти, хоч числом невеликі, стануть засновком християнського середовища, стануть дружинами, які проникнуть усю суспільність і переформують від основ її життєві відносини.

На чому полягає практичне визнавання християнізму, який має стати змістом життя середовища? Поперше на зближенню до Христа і його Церкви. Ми не досягнемо повної рехристиянізації, якщо не станемо активними членами Христової Церкви і якщо не будемо визнавцями законів, які Церква подає нам до визнавання. Членство в Церкві означає, що ми маємо бути не метрикальними, але практикуючими християнами.

Рівночасно ми мусимо змагати до того, щоби наші релігійні переконання були глибокі і повні розуміння християнських догм. В наших ширших і вузких студентських об'єднаннях ми мусимо поширювати релігійний світогляд і зглиблювати знання християнської віри. Вивчання стислих реколекцій, циклі релігійних викладів, релігійна література і преса зможуть направити недомагання, які маємо в тій ділянці.

Збираючи сказане до купи приходимо до таких висновків:

1. По апостольськи наставлені одиниці й гурти повинні створити студентське середовище із християнським обличчям і релігійним стилем життя.
2. Студентське християнське середовище стане позитивним і тривалим здобутком і чинником, що формуватиме християнську людину.
3. Таке християнське середовище стане прикладом до наслідування не тільки для студентського загалу, але й для української суспільности.

Про практичні питання рехристиянізації студентського середовища в черговій статті.

+++

Вол. Кримський

В БОРОТБІ ЗА СВОБІДНУ ВОЛЮ

"Найвищі форми людської духової і матеріальної культури були створені людьми і націями, які вірили в існування свободної волі".

В.Липинський

Сучасна тиранія, що загрожує всьому світові, жадливіша за всі попередні не тим, що продумала нові способи знущання над тілом людини чи національною збірнотою, не ростом мілітарних сил, але своєю парадоксальністю та зусиллям поневолити людину зовсім другим порядком. Колись — коли панувала в світі думка про неосянню потугу людської душі, про вічне життя людини, що її сотворив Бог, тиранія обмежувалася матеріальними середниками поневолення. Йшло тоді про людину, а ще більше про її працю, про продукт її рук. Невільник, кріпак — залишалися в своєму власному колі власної родини незаторкнutoю одиницею. Ніхто не цікавився життям його душі, яку возвеличувано, заразом, як найвищу цінність. Людина поневолена була в собі самій — собою. Сьогодні, коли матеріалізм проголосив неіснування цієї божеської душі, висміяв її та оплюгавив її творче життя, він сам пішов в любову атаку, щоб її всеціло завовувати. Сьогодні не йде лише про людину, про її продукцію, про її фізичну силу, сьогодні йде — про її думки, про її світогляд, про її найглибше життя. Вся машина однієї держави, яка мала існувати лише на те, щоб приготувати знищення всякій державі, бо при комунізмі — мовляв — не треба держави, вся машина отже цієї інституції прямує до поневолення людини, її думки, її душі, яку заразом не визнається.

Яка ж мета цього сучасного тиранства?

Мета проста: вбити в людині те, що найцінніше, те, що є найбільшим даром Бога: свободну волю. Свобідну волю вибирати те, що людині близьке, те, що вона признає за цінне, те, що творить вічні вартості вільного духа. Саме тут найбільша небезпека для всякої тиранії — вільний дух. І ще: тиран хоче, щоб його не лише звеличали, не лише йому шану віддавали та своє життя, але — щоби його любити. Але любити справжньою любов'ю можна лише те, що ми свободно вибрали. І навпаки — свободно вибрати те, що ми на ділі любимо. Тут і віковичне коло, яке не має кінця, як немає кінця в людському житті. Не земному, а по той бік. І цього не признається тираном. Людину зводиться до звірини. За клептик хліба, який до речі є овочем праці цієї самої людини, вона має слухати свого пана. Відректися душі, щоб не пробудилася свободна воля. А втім — свободна воля родить бунт, протест, зрив, боротьбу за свободу. Щоб все це заздалегіть знищити — тиран воює день по дню, рік по році — почуття свободної волі.

Які ж засоби в нього?

Основним засобом для знищення цієї найвартіснішої прикмети людини — є зусилля вкорінити в поняття людини саме — змисл

приреченості судьби, призначення фатум. Для цього є різні форми цієї методи. Розгляньмо побіжно дві головні групи цієї зброї. Це — міт судьби "в нас", і міт судьби "довкруги нас". Біологізм — що людина може бути лише, наприклад, пікніком, або астеником, соціалізм — що людина є типічний капіталіст, або пролетар, або поганій для "панів" вибраної раси. Психологічно — спирається це знову на глибинний аналіз, на чомусь "воно", на чомусь безособовому, яке нас гонить до нашої мети. Це фатум "в нас" визначає наші всі дії. Намарне наше зусилля — намарне шукати чесних доріг до великої мети: коли нам цього не дає, тоді ми цього не зробимо. В цей спосіб воюється в людині її свободну волю, почуття своєї сили, окремішності, своєї долі в своїх руках. Коли ж цього замало, тоді на прислугу приходить вчення історичного матеріалізму. Все закономірність. Все йде до заздалегіть визначеної мети, інакше бути не може. Матеріальні блага, середники продукції, економічна отже і соціальна структура суспільності, нашого довкілля, визначає нам наше місце. І матеріалізм давно уже визначив, а не це місце. Це мільйони, що згинувли голодовою смертю, це поневолення квітучої країни, яка сама в силі вижити себе і другим дати ще доволі харчів, коли говорити про матеріальні вже блага. Нищиться в цей спосіб найпримітивніші прояви свободи волі одиниці і нації. Втовкується, що лише "старший брат" єдиний покликаний вести людство до щастя, що всі другі, справді рівні, але не рівні. "Колись було мало рівності, а більше свободи, сьогодні — багато рівності, а жадної свободи" [Давсон] -- в ярмі всі рівні....

Зрозумівши всю небезпеку цієї новітньої зброї тирана, ми
 мусимо протиставити йому себе, свою віру і своє зусилля. Церк-
 ва саме "ніколи і нігде не дозволяла, щоб закріпилася ця сліпа
 віра в призначення, в фаталізм" [Лев XIII - "Лібєртас престан-
 тіссімум", 1888]. Саме найцінніше в людині і можливість самій
 рішати і самій вибирати свій життєвий шлях. "Не бо належить
 до суті людини, що вона про свій змісл життя рішає сама" [М.
 Вернер - Der religiöse Gehalt der Existenzphilosophie, Bern,
 43, стор. 7]

І ми мусимо рішити теж про свій зміст життя. Про долю свою - і долю нашої збірноти. В ніякому разі не можемо мовчки приглядатися, як найстрашніша зброя, що має на меті знищити саму людину, не її матеріяльне існування, але її вічний образ гідності, розкладає наш народ і нашу еміграційну збірноту. Християнська віра, її розуміння вартості людини, як носія ідей Божого Ладку і Справедливості, віра, що в свою основу кладе свободу людини, що прямує до Богом накресленої мети, яку вона свідомо реалізує в своєму земному житті, людину, якої особиста відповідальність за свої діла визначає її особливе місце в ієрархії вічних вартостей, віра ця мусить дати нам сил до перемоги нашого ворога, ворога всього свободного людства. Наша мета: свободна людина, людина свободної волі, яка вибрала свою мету і яка вміє до неї прямувати. Рішитися на щось, де багато, але зреалізувати це - то щойно все.

Ми мусимо вірити в людину та її призначення. Людина - це єство, що видумало організовані голоди і газові камери, але людина це і єство, яке змірало з молитвою на устах і йшло в ці газові комори. Але людина - віримо - теж і єство, що знищить і ці комори газові і цих тиранів, що голодом воювали мільйони.

І ще одне треба пам'ятати, коли говоримо про свободну волю,

про зусилля вибрати доцільне, про шлях християнської віри: **кожна річ має свою вартість - а людина має свою гідність!**

Рятувати цю гідність одиниці і народу - завдання і наше, нас молодих, нас, християн, нас, католиків. Бо хто знає, хто з нас мусить "за долю мільйонів" дати отвіт?

Це певне: і я - і ти - і кожен з нас!

- 0 -

СВОБОДА ВСЛІ

"Так говоріть і так чиніть як ті, що мають бути суджені законом свободи" /Лк. 2,12/.

"Він зробив нас бути здатими слугами Нового Заповіту, не букви, а Духа, - бо буква вбиває, а дух оживляє" /2 Кор. 3,6/.

"Господь же - то Дух, а де Дух Господній, - там воля. Ми ж відкритим обличчям, як у дзеркало, дивимось всі на славу Господню й змінюємося в той же образ від слави на славу, як від Духа Господнього" /2 Кор. 3,17-18/.

- - - - -

Закон і свобода це речі різні, але такі, що повинні бути пов'язані з собою. Життя, що в ньому закон і свобода не пов'язані з собою, розпадається.

- - - - -

"Проблема, що вимагає негайної розв'язки це - пов'язання релігії з життям /закону зі свободою/. Цю проблему не розв'яже ні інтелектуалізм, ні естетизм. Бо це не є проблема науки, ні мистецького смаку. Це проблема совісті, проблема сумління, що береться з віри і католицького погляду на світ. Її можна розв'язувати тільки довірливим встраванням і переконливим співдіянням у дивінізуванні людини. Повною ж розв'язкою цієї проблеми буде такий стан життя, в якому людська природа, якнайтісніше спална з ласкою, творитиме одність християнина з людиною, творитиме справжню християнську людину".

/А. Hademacher: "Religion und Leben",
1926, S. 136/.

Проф. Д-р Макс Плянк, відомий німецький мислитель нашого часу, що недавно помер, твердить, що проблема свободної волі це т.зв. Шайнпроблем. Вона, мовляв, повстала тільки тому, що ми не брали на увагу становища з якого доволі підходимо. Якщо розглядатимемо її ззовні, то вона буде кавзально детермінована. Але, якщо підійдемо до неї знутри, то вона - свободна.

- - -

М.Т.

ДЕЩО ПРО СТУДЕНТСЬКИЙ ІДЕОЛОГІЧНИЙ КОНГРЕС

Від закінчення другої світової війни українське студентство на еміграції відбуло три Конгреси. Всі вони були заповнені переважно організаційними справами. Можливо, що організаційні справи були найпекучіші, можливо... Залишається одначе фактом, що ідеологічним справам українського студентства присвячено дуже мало уваги. Тимчасом ідеологічні питання - це питання змісту студентського життя, підчас коли організаційні справи відносяться тільки до його форми.

Протягом недавніх десяти років українському студентові доводилося жити в різних політичних умовах, до речі він пройшов найважливіші сучасні системи: більшовизм, націонал-соціалізм й опинився в системі західної демократії. При цьому слід пам'ятати, що майже кожний український студент посередньо чи безпосередньо виростав на ґрунті ідеології 30-их років. Змінливість ситуацій дуже яскрава. Кожна нова ситуація приносила нові думки, кожна нова система проголошувала свої правди за одиноким спасенні та обкидувала болотом правди іншої системи. Надхнені "спасаючі" проповіді та богохульство чергувалися...? Зорієнтуватися в тій суматосі приходилося й старшим "батькам" не легко. Зокрема тяжко було не молодій людині. Не диво отже, що змінливість виробила в нього нахил до релятивізму і він вкінці питає сам себе: чи є загалом у світі щось непорушне, святе? Стрічався я зі студентами, що у приступі широти признавалися отверто: я відчуваю порожнечу, сам не знаю кудю мені йти! Це є ознака духової розгубленості, яка безперечно ціхує наш теперішній студентський загал.

Коли мандрівник є в дорозі, він щоякийсь час задержується, щоб ствердити, де він знаходиться, яку дорогу вже пройшов і куди провадить дальший шлях. Такого мандрівника нагадує мені сьогодні українське студентство напередодні Студентського Ідеологічного Конгресу. Ідеологічний Конгрес має уможливити зорієнтуватися в духовій ситуації серед українського студентства. Для дальшої позитивної праці є безумовно коченим віднайти себе, зробити підсумки минулого та здати собі ясоно справу зі своїх конкретних (не фразеологічних) завдань під сучасну пору.

Тому вістка про скликання СІКонгресу може викликати тільки радість. Хочемо надіятися, що триденні наради СІКонгресу дадуть нагоду наздігнати те, що в тій ділянці минулими літами занедбано. А факт, що СІКонгрес збігається з 25-літтям ЦЕСУС-а додасть напевно нарадам своєрідної торжественности.

- - - - -

Перед нами гарно оформлена програма СІКонгресу.

Переходимо прелегентів: двох студентів, чотирьох молодих докторів, тісно пов'язаних зі студентським життям, чотирьох професорів і доцентів. Стверджуємо мале число студентів як прелегентів. Мимоволі насувається питання, чого ознакою є такий стан? Чи дійсно тяжко знайти прелегента між студентами? Чи дійсно аж старші мусять підготовляти студентам їх ідеологію?

Звертаємося до тем і шукаємо червоної нитки, що лучила б їх в одну цілість. Теми є так різnorodні, що трапляємо на труднощі в їх усистематизуванні. Вкінці вдається знайти дві групи по п'ять доповідей: перша група заторкає загальні проблеми, а саме:

дві доповіді на національно-визвольну тематику (реф. 1,2);

дві доповіді проблеми ідеалізму й матеріалізму (реф. 5,6);

одна доповідь соціальну проблему (реф.9).

Друга група стоїть у безпосереднім відношенні до студентської проблематики

дві доповіді історично-описового характеру (реф.4,8);

три доповіді зі студентською проблематикою (реф.3,7,10).

При студентській проблематиці окрему увагу присвячено значенню християнського світогляду для студентського середовища та важній проблемі: наука та суспільне життя. Кінцева доповідь має мати мабуть синтетичний характер про ідеологічні заложення українського студентства загалом.

Як бачимо, скаля тематики розтягнена доволі широко. Можливо, що хтось піддав би якусь іншу пропозицію підбору тем, але це сьогодні вже перерішена справа. Одинок актуальним являється питання, чи ті теми вичерпають ідеологічні питання студентського життя. Але щоб на це відповісти, треба знати тези поодиноких доповідей. На основі самих тем можемо тільки сконстатувати, що основний натиск СІКонгресу лежатиме не на поодиноких проблемах студентського життя, а на питанні: на яких основах опирається (згл. повинен спиратися) світогляд українського студентства?

- - - - -

Виринає питання: чого можна сподіватися від СІКонгресу?

Одне є певне: СІКонгрес дасть змогу учасникам обмінятися поглядами на низку різних питань і тим самим дозволить ствердити стан який існує в нас.

На маргінесі слід зазначити, що не буде зайвим при тому поставити собі питання, наскільки думки висказані на Конгресі є тільки особистими думками учасників, себто, чи вони дійсно відзеркаляють стан студентського загалу.

Та нам здається, що оскільки СІКонгрес обмежився тільки до підсумків минулого та ствердження сучасного стану, він не сповнив би свого повного завдання. Тоді можна б СІКонгресові закинути, що він загубився у своїх власних теоретично-дослідних міркуваннях і забув визначити шлях у майбутнє. А живий думає передусім про майбутнє. Всі доповіді СІКонгресу повинні властиво бути тільки підложжям, підготовою до відповіді на основне питання: на яких ідеологічних основах маємо базувати своє життя в майбутньому?

Устійнення ідеологічних напрямних на майбутнє є з двох причин важним:

I. Студентська організація не може обмежитися тільки до професійного заступництва, а мусить мати виховний характер. А щоб могли виховувати, треба мати якісь устійнені засади. Оскільки не хочемо докотитися до повного релятивізму, де все є зглядне, мусимо знайти кілька твердих точок опору, на яких можемо будувати ціле наше життя.

2. Ми стоїмо сьогодні на передодні еміграції. В нових краях будемо розпорошені і кожен буде зданий на свої власні сили не тільки фізичні, але й духові. Хотілося б, щоб наш студент, коли пакуватиме свій куферок, узяв зі собою ще й студентські ідеали, які присвічували б йому в дальшій емігрантській житті. Це є річ другорядна, де він буде і що доведеться йому робити. В студента не є вирішним формальний факт іматрикуляції на високій школі, студентом є той, хто має своєрідний спосіб думання, у кого є горіння пізнати правду. Якщо однак студент на дальшу путь має взяти якісь напрями, то конечним є, щоб ті напрями були устійнені. Саме того сформулювання напрямних очікуємо від СІКонгресу.

Устійнення ідеологічних напрямних ще не означає примусового накинєння їх студентові згори. Заступаємо думку, що оскільки хтось у своїх міркуваннях дійшов до якогось внутрішнього переконання, повинен його безбоязно визнавати. Це була б внутрішня неправда, що придушує духовий ріст одиниці, коли б вона мусіла складати заяви та ділати проти свого переконання. Різні погляди ми можемо конфронтувати зі собою для утвердження в своїй правді, згл. для ревізії свого погляду, але в жадному випадку не можна забороняти комусь мати іншу думку. Слід радше тішитися з наявності більше думок, це ознака духової активності, передумови кожного поступу та творчосги. Краще, що існує більше думок, ніж не було жадної.

Але вироблення обґрунтованого погляду (кристалізація) - не є легкою річю, вона вимагає умової напруги. Б багато людей, що йдуть по лінії найменшого опору, а може й не мають змоги виробити собі свої думки на ті чи інші справи, може вони занадто заняті своїм вужчим фахом. Можливо, що вони обіцяють собі колись у майбутнім повернутися до тих питань, але зараз не мають часу тим займатися. Скільки є таких студентів! Для них устійнення ідеологічних напрямних являється тим, чим батьківські вказівки для дитини. Ті напрями не носять догматичного характеру, хоч вони є вислідом глибшої застанови. Вони є важні, доки до чогось кращого не додумаємося. Кожна зміна погляду мусить бути однак вичерпно уарґументована, а не впливати з якогось хвиливого емоційного піднесення. Мусимо стреміти до того, щоб вирватися з зачарованого кола вічних "переоцінок" партостей" і вже знайти щось стабільного. Вічні переоцінки вичерпують нашу енергію на внутрішнє намотання зі самим собою, поки втомлений тим махне рукою та дасться нести хвилям життя. А на еміграції доплив нової живучої сили малий...

Б відомим, що серед нашого студентства існує кілька ідеологічних груп. Безсумнівно найбільшою групою являється та, що стоїть на позиціях ідеології 30-их років. Вона буде мати найбільший як не вирішальний вплив на кристалізацію ідеологічних позицій СІКонгресу. Не повинна однак підпадати сумнівові, що ідеологія 30-их років конче потребує ревізії. Існує низка проблем, які треба ще раз розглянути й може по новому вирішити. Згадаймо лиш напр. правильну інтерпретацію непримиримости. СІКонгрес - як видно з програми не буде розглядати й вирішувати тих поодиноких питань. А як можна - свідомо свої відповідальности - поручати платформу, що не є ані готова ані певна?

Концепції інших груп є ще менше скристалізовані.

Коли студентство хоче знайти тривалу основу, знайти добре обдуману всеобіймаючу концепцію та тому залишається лиш одне: заявити себе за ідеологією, якої правильність життя протягом 2000 літ усе наново потверджувало - і д е о л о г і ї х р и с т и я н с ь к о ї .

Це є тим легше, що студентська молодь майже без винятків християнська й християнство тішиться в нас загальною повагою та симпатією. Залишається тільки постаратися про правильне розуміння його як чогось активного, а не тільки виключно контемплативного.

Тут постає питання: Коли СІКонгрес устійнить якусь ідеологічну платформу, що мають зробити ті студенти, які з переконання не можуть погодитися з нею. Мають вони стати поза скобками ЦЕСУС-а?

У жадному випадку!

Прийняття такої або ської ідеологічної платформи повинна тільки означати, що більшість студентства є такої то думки. Ця думка є генеральною лінією ЦЕСУС-а. Інші менші групи мусять погодитися з тим фактом, що одначе не означає, щоб вони резигнували зі своїх поглядів. Вони мають право без перепон працювати далі. Може на наступнім конгресі їхня переможе, може покажеться їхня концепція кращого.

Наявність кількох різних поглядів серед студентства не повинна йому пошкодити, оскільки пануватиме атмосфера толеранції. Ця різничкованість повинна зачати змаг за це, чий погляд кращий. Конкуренцію зможе видержати тільки добре обґрунтований погляд - тому цей змаг провадитиме до поглиблення власних думок. Річ ясна, що такий змаг залишає позитивні наслідки, коли він ведеться по джентельменськи. Така шляхотна ривалізація думок і аргументів буде доброю школою для української молоді людини, вона навчить її теж пізніше в громадянській діяльності співпрацювати з людьми інших поглядів не зрікаючися своєї власної думки.

М.Т. - Ерлянген

І Д Е Й

"Припускаю, що завжди найдуться модерні філософи, які твердитимуть, що дерева витворюють вітер ...

Ця думка це велика людська ересь. І великою догмою людини це переконання, що вітер колише деревами.

А якщо дехто відважиться казати, що моральні вартості людини це виплід матеріяльних умови її життя, то робить це тому, бо а. пріорі відкидає всяку можливість інакшого погляду на цю справу.

Тимто справедливою річчю є не тільки молитва про прихід Божого царства на землю, але теж молитва про прихід революції, яка те Божє царство на землі заведе. Справедливою річчю є покладатися на прихід вітру із небес, що рушить дерева з місця, кажучи?

- Хай прийде вітер, як на землі так і на небі!"

/Г.К.Честертон: "Вітер і дерева"/.

Юліян Колтун

НАПЕРЕДОДНІ СТУДЕНТСЬКОГО ІДЕОЛОГІЧНОГО КОНГРЕСУ

"Нема й ніколи під сонцем не буде другої науки, яка була би відповіднішою дорогою до ладу та економічної сили народу, яка заховувала б рівновагу прав і обов'язків людей супроти себе, яка визнавала б границю самолюбства та любови ближнього, яка так легко розв'язувала б труднощі суспільного життя - як саме Євангелія І. Христа". [З Пастирських листів Митрополита Андрея Шептицького Том I. 10]

Об'єднання українських студентів на минулорічному З'їзді в червні було подією загально-громадського значення. Дивно і цікаво! Звичайно кажемо, що молодь бере примір від старших, що мають життєвий досвід і практику, а тут сталося навпаки. Українське студентство з'єдналося перше, а за ним почало йти старше громадянство. Молодь перша не завагалася зірвати зі шкідливою минулиною.

Це був один із найбільших позитивів у житті українського студентства на еміграції, а щорічне скликання Студентського Ідеологічного Конгресу - це теж дуже відрadne явище.

Студентський Ідеологічний Конгрес це нагода перевірити духовні основи, на яких спирається особисте та суспільне життя і світогляд українського студента. Тому в першу чергу варто пригадати собі, що це таке світогляд та ідеологія.

Світогляд це упорядкована система духовних вартостей і засад, згідно з якими людина живе й поспіває в приватному та суспільному житті.

Інтелігентна людина мусить мати світогляд, бо інакше вона безхребетна і асуспільна.

По словам Дра Лончина: "Світогляд і політична ідеологія це не однозначні поняття, хоч друге від першого дуже залежне. Політична ідеологія - це та практична програма, концепція, політичного характеру, яка як більша або менша рушійна сила [залежно від життєвдатності і актуальності кличів, які вона голосять] потягає за собою маси, для досягнення даного політичного ідеалу" [Др. Б. Лончина: "Камо грядеши" ст. 12].

За світогляди йде в світі боротьба.

Остання війна була може в більшій мірі війною ідеологій, ніж імперіалізмів. Демократія змагалась із націонал-соціалізмом. Це була війна за світоглядове лице Європи.

Ми сьогодні живемо не лише в розгромлених містах, але й

й серед розгромлених ідеологій, що не оправдали себе і провалилися.

Чуємо й читасмо сьогодні про ідеологічну кризу. Студентський Ідеологічний Конгрес мав би цю кризу перебороти. Він має поставити діагнозу нашого "н и н і", щоби створити нове "з а в т р а".

Молодь назагал любить правду. Шукаймо ж цієї правди, а правда висвободить нас!

Нас, членів ідеологічного студ.Т-ва "О б н о в а" Ідеологічний Конгрес мусить спеціально інтересувати. Слушно зауважив один з наших дописувачів з Ерлянгену, що підчас коли інші групи оглядаються сьогодні за ідеологіями, то ми вже її маємо.

Христова Євангелія, інтерпретована Католицькою Церквою - це наш світогляд, а наша програма: "Omnia restaurare in Christo !" Усе |приватне і публічне життя| о б н о в и т и в х р и с т и я н с ь к о м у д у с і !

Ми були свідками, як на горизонт виступали різні ідеології: оказувались в практиці погубними і падали. Змінялися, мов мода. Наша християнська ідеологія не є ідеологією моди і це відрізняє її від інших, що потривають кільканадцять літ і минаються.

Проблеми нашої ідеології будемо постійно розробляти на сторінках нашого Бюлетеня. Сьогодні торкнемося коротко лиш деяких точок, що можуть бути в близькому відношенні до проблем, порушуваних на Ідеологічному Конгресі, а саме

- I. Християнська любов ближнього та її засяг, і
II. Реалізація Христових засад у суспільстві.

I.

Якщо хтось, що не знає християнської віри, попросив би нас накреслити йому коротко "одним словом", чого властиво вчив людей Ісус Христос, то ми відповіли би:

"Христос учив любви".

Любов Бога і ближнього - це провідна ідея Христової Євангелії.

"Н о в у з а п о в і д ь даю Вам, щоб Ви любили один
одного" [Йо. 13, 34].

В цій заповіді полягала вся новість і вся революція Христова, що була найбільшою з усіх на світі. Не була революція супроти жидів, що культивували помсту і ненависть до іновірців та інших націй. |зуб за зуб, око за око|. Жиди, що стояли в опозиції до Христової революції любови, консеквентно культивували і практикували помсту.

"Любитимеш Господа Бога всім серцем Твоїм і всею душею Твоюю і всею думкою Твоюю". Це н а й б і л ь ш а і перша заповідь. Друга, подібна до неї: "Любитимеш ближнього Твого як себе самого" [Мат.22,36-39].

Тимто любові Бога мусять бути підпорядковані всі інші любові: ближнього, нації, людства. Ієрархічний порядок факторів, довкруги яких концентруються всі дії людства, такий. О д и н и ц я , н а ц і я , л ю д с т в о , Б о г . Якщо хтось виконував би вчинки під позором загального добра для нації, чи людства, а

воли були би противні любові Бога або Абсолюта, то ці вчинки будуть неестичні. І найпляхетніша ціль не освячує злих середників.

В християнській любові ближнього в градація. Більше любимо членів родини ніж чужих, більше своїх коннаціоналів ніж чужинців. Ніякої нації невільно виключати з любови.

Мабуть дуже тяжко приходилося Христові оцю останню правду впоїти навіть в найближчих учнів, коли мусів уживати аж парадоксів | "Як вдарить тебе хто в лице - то настав йому друге", "любіть ворогів ваших" |. Нічого дивного, бо й сьогодні многі не можуть погодитися з цим. Ті напр. що натерпілись у концентраційних таборах чи деінде - обіцяють помсту. Але чи так можливо усунути зі світу зло? Коли будуть відповідати новою ненавистю за ненависть, новим насиллям за насилля, то ланцюг людської несправедливості і злочи не перерветься ніколи і людство замість вилізти з багна, що в ньому нині борсається, ще даліше загрузне. Що за глибини християнської думки!

На ненависті ще ніхто нічого корисного і тривалого для громадян не збудував і не збудує. Христос двічі засвідчив, що своїх коннаціоналів треба любити спеціально і в першій мірі ["Я посланий передовсім до синів Свого народу". "Не личить хліб відбирати дітям і кидати собакам"]. Але в притчі про милосердного самарянина розтягає любов на членів чужого, навіть ворожого, народу.

Минулого року 25. до 29.8. у Франції відбувся Конгрес французьких і німецьких письменників та журналістів. У вступній промові конгресу французький письменник Жан де Ріво сказав: "Патріотизм, що був би актом тільки власного самозбереження чи самооборони, мусить бути нині відкинутий. Доки вій в любов'ю тільки одної групи, доти означає він по своїй суті ограниченість, ексклюзивність, замкненість в собі. Він йде тоді проти загального змагання: вийти поза себе і посвятити себе ближньому, що називається "чужинець". Кожний чоловік, кожна нація мусить наперед розвинути свою культуру, щоби нею потім збагатити всесвітню, а при цьому мусить та нація остати "сама собою". Патріотизм найвищої форми є цей, що культивує любов рідного народу, але ту любов включає до універсальної любови".

"Це не має нічого спільного - сказав далі цей сам письменник - з космополітизмом, для якого конкретна любов ближнього не має значення".

Християнська ідеологія є тією ідеологією, що на ній стоять, а без її основних заłoженъ ваяться - держави.

II.

4 Єпископ Мюнх на Академії, що її влаштували чужинські студенти в Мюнхені 18.III.1948.р. сказав: "Нала віра мусить вийти наверх і виявити себе в щоденному житті". Це значить, що Христову етику треба втягнути в суспільне життя.

Не вже найтрудніша справа тимпаче, що сьогодні безкомпромісових, консеквентних одиниць навіть серед практикуючих християн дуже мало. По словам глибокого християнського мислителя Гвардінія Р. причина кризи нинішнього людства лежить не деінде, тільки

ки в самім християнстві. Бо завеликий сьогодні розріз між ідеєю а практичним життям. Половичність, хитання, компромісовість з одної сторони, а вузькоглядний формалізм з другої сторони спричинили дегенерацію здорового християнського духа. І хоч сама християнська ідея не втратила ні крихітки зі своєї первісної життєвої сили, хоч остає й остане безконкурентною, то віра в неї ослабла. Практикуючі християни після повороту в неділю з церкви вертаються знову до старих буденних світоглядів самолюбства, особистої наживи та ненависти.

життя все вітає вперед зі своїми проблемами, а Христові засади не можуть його зловити. Внаслідок цього напр. в XIX ст. християнство прогавило робітничі маси. І робітник пішов за плиткими демагогічними кличами, що його обманули. Церква не мала змоги християнські засади ввести в державні законодавства, тільки посередно "зі середини" впливала і впливає на християнізацію суспільного життя, через освячення і утляхотнення душ одиниць, бо ж одиниці потім кують державні закони, керують державами.

Так було на Заході.

А куди більша віддаль християнства від суспільного життя була на Сході, в Росії й на Україні, де релігійне життя глибоко закорінене в містичних та літургічних сферах духовости. Західну Україну під оглядом релігійних структурних заłoженъ можна рахувати більше до Сходу, ніж до Заходу.

Східні монахи, а також духовники, відмежовували себе від суспільного життя. На Сході буйно процвітав т. зв. "релігійний" егоїзм, а спільнота тимчасом пішла шляхами, які вказали їм інші спасителі людства. Надзвичайно типовою і характеристичною постаттю для наświetлення справи являється постать І. Вишенського. Він, людина надзвичайно динамічна, відгороджується від суспільного життя і живе на горі Атон, в печері, та провадить страшну душевну боротьбу: чи має назавжди остати в печері і в містичнім з'єдиненні з Богом дбати тільки про спасення власної душі, чи вернутися на Україну і прагнути для спільноти. Вправді приїжджає на Україну в 90 роках XVI ст., але, розчарований, повертається знову на Атон і там вмирає 1620 р.

Майстер в описах роздвоєної душі, І. Франко, в своїй поемі "Іван Вишенський" робить йому острій закид:

"І яке ж ти маєш право,
Черепино недобита,
Про своє спасення дбати
Там, де гине мільйон?!"

Отой глибокий, містичний християнізм, корінно заложений в психіці нашого народу, треба витягнути наверх і закривізувати в суспільному житті, вратити його в сильні організаційні форми заходу.

Тут буде поле до попису українським християнським соціоло-
гам.

Треба прямо потермосити християнськими кругами, щоби зі заскорузлих християн зробити життєвих активістів.

Сьогодні obserwємо могутній поворот до християнської думки не тільки в філософії, але й у політиці. Бачимо розріст політичних партій з християнськими соціальними програмами. Підуть змагання за кристалізацію нового духового "я" українського сту-

дента!

Наша засада: пересторо-
га молодих друзів перед деструктивними впливами!

Студентська молодь не сміє бути пасивною і безкритичною! Всім, що зневірилися в суспільну працю і тікають у затишки приватного життя, опускають руки і займають вичікує станове - хочемо додати бадьорости, а своїм членам бодрости.

"Бодріться! Я побідив світ!" [Іо.16,33].

XXXX

Л Ю Б О В

"Оце моя заповідь, - щоб любили один одного ви, як я вас полюбив".

"Ніхто більшої любові не має над ту, як хто власне життя поклав би за друзів своїх. Ви ж друзі мої, якщо чините все, що вам заповідую."

[Ів. 15,13-14]

"Я ж вам заповідую, щоб любили один одного ви" [Ів.15,17]
"Любіть один одного братньою любов'ю; випереджайте один одного пошаною; в ревності не лінуйтеся, духом падайте, служіть Господеві, тіштеся надією, утиски терпіть, перебувайте в молитві, беріть уділ у потребах святих, держіться любові до чужинців; благословляйте тих, що вас переслідують; благословляйте, а не проклинайте!"

"Тіштеся з тими, що тішаються, і плачте з отими, що плчуть. Думайте між собою однаково; не величайтеся, але наслідуйте покірних; "не вважайте себе за мудрих". Не платіть нікому злом за зло, дбайте про добре перед усіма людьми. Коли можливо, якщо це залежить від вас, - живіть у спокої зо всіма людьми."

[Рим. 12,10-18]

"Коли я говорю мовами людськими й ангольськими, та любови не маю, - то став я як та мідь дзвінка або бубон гудячий."

"І коли маю дара пророкування, і знаю всі тайни й усе знання, й коли маю всю віру, щоб переставляти навіть гори, та любови не маю, - то я ніщо."

"І коли я роздам всі маєтки свої, і коли я віддам своє тіло на спалення, та любови не маю, - то пожитку не матиму жадного."

"Любов довго терпить, любов милосердствує, не заздрить, любов не величається, не надимається, не поводить ся нечемно, не шукає свого, не рветься до гніву, не думає злого, не радіє з неправди, але тішиться правдою, усе зносить, вірить у все, сподівається всього, все терпить, ніколи не перестав..."

[1 Кор.13,1 - 8]

"А тепер zostаються: віра, надія й любов, - оці три. А найбільша між ними - любов".

[1 Кор. 13,13]

Р о д а н

З ПЕРСПЕКТИВИ 15 РОКІВ

1933-тій рік перейшов до історії України, як рік великого всенароднього горя. Багата, молоком та медом текуча українська земля, стала того року гробом мільйонів її синів та дочок. Родючий український чорнозем тяжким чорним рядном покрив мільйони виголоднілих кістяків своїх дітей, що, жадні окрушини хліба, серед жахливих фізичних та моральних страждань та мук передчасно сходили з цього світу. За словами Тараса Шевченка скажемо: "тисяч дев'яност тридцять третього року голод-чума з лопатою по Україні ходила та гробовища рила та рила..."

Большевицька Москва, бажачи остаточно розправитися з опротивом України проти її насильних колективізаційних плянів, вирішила голодом змусити українського селянина покоритись її волі. Вона, визута з найбільш примітивних людських засад, велила жорстоко відняти від уст прадідних власників української землі останню скибку хліба та цілими полосами вимирати їм з голоду. Рятуючись від неминучої смерті, українські селяни опухлі мандрували до великих міст, куди вивезено пращу їхніх рук, застеляючи шляхи свої останньої мандрівки рясним трупом. Гольшевицькому ненаситному молохові віддала Україна тоді на пожертя щонайменше шосту частину свого населення. Україна 1933 року стала одною Голгоотою, що покрилась великими братськими могилами, на яких і христів не можна було ставити.

Західня українська вітка, що найшлась поза межами того пекла не землі, піднесла перед Богом та цілим світом грімкий голос протесту. Найяскравішим його виявом був стотисячний здвиг у столиці Західньої України, який перейшов до історії під назвою свята УМХ [Українська Молодь Христові]. Західні українці включились у святкування християнського світу 1900-ліття Смерті та Воскресення Христа Спасителя та масово зібрались у Льва-городі, щоб засвідчити свою вірність великим християнським ідеалам та водночас винести протест проти нечуваних нелюдських метод, якими большевики пляново винищували український нарід. І вправді, це був могутній голос протесту!

З повним вдовіллям а то й гордістю можемо дивитися на незабуті травневі дні 1933 року, що їх пережили Західні Українські Землі. У час великої Голготи східньо-українських земель українці західніх областей, святкуючи великий ювілей Христової Голготи, звертали свої очі на наступну дію, яка послідувала після Мук та Смерті Христа, на факт, який став угольним каменем християнської віри, на Христове Воскресення. Ця найбільш могутня подія з життя Христа Спасителя мала вляти в українські душі тверду віру в те, що шлях до воскресення веде через Голготу та наставити їх під цим кутом розцінювати страсний шлях України. Попри могутній голос протесту мала це бути нагода зачерпнути свіжих духових сил з вічного джерела, Христової Науки та бути водночас показом непереможної настави українців по мимо крові та смерті не зійти со шляху, що веде до воскресення України.

Думка, щоб той великий ювілей проходив під прапором україн-

ської молоді, належить до Преосвященного Івана Бучка. Молодь майбутнє народу й від її правильної духової настави залежить майбутній шлях кожної людської збірноти. Коли на широких східних просторах України українська молодь була затроювана безбожницькими ідеями, йшлося про те, щоб західня вітка української молоді, що була поза межами цього морального розкладу, виразно зайняла протилежні вихідні становища. У противагу комсомольській молоді треба було поставити молодь, виховану на засадах Христової віри та моралі. Замість історичного матеріялізму, в основу виховання треба було покласти ідеалістичний світогляд. Свято УМХ мало дати також початок новій ідеологічно-виховній організації української молоді, опертій на ідеалістичному християнському світогляді. Потребу такої організації відчувалось на ЗУЗ дуже дошкульно, зокрема після розв'язання польською державною владою українського Пласту.

По цілому Краю пішли живі приготування до великого здвигу, який мав відбутися 5. та 6. травня у Львові. Пілу роботу координував Ювілейний Комітет Свята УМХ у Львові, якому підлягали подібні окружні та місцеві Комітети, що густою сіткою покрили цілий край. Роботи було безмірно багато. Треба було переборювати великі труднощі, що станули на шляху до здійснення цього плану. Польська державна влада ніяк не хотіла дозволити на таку українську релігійно-національну маніфестацію та ще й вдобавок в столиці Західньої України. Майже до останньої хвилини стояла небезпека заборони того свята. Тільки завдяки великому духовому авторитетові Митрополита Андрея Шептицького, який обняв протекторат над святом УМХ, вдалося в основному перебороти незмірні труднощі. Щоправда, не обійшлося без різних обмежень та перешкод і то вже в останньому моменті, як хоч би відмова залізничного транспорту для збірних переїздів, що змушувало багато груп, навіть з подальших околиць, пішком мандрувати до Львова, зміна траси походу, що мала проходити головними львівськими вулицями, та багато, багато інших перешкод. До цих зовнішніх труднощів долучилися ще труднощі внутрішнього характеру, що були, якщо не більші від перших, то куди болючіші. Це прийшов до слова, як нераз уже в історії України, голос розперезаного українського степу, нерідко підсичуваний дуже вміло замаскованими ворожими підшептами. Саме цей степовий голос велів добачуватись у святі УМХ чужої ворожої руки. У висліді прийшла неперемінлива та докраю демагогічна агітація, ведена з великим запалом. Було витягнуто з арсеналів різних калібрів гармати, що мали спараліжувати цілу акцію. Різні, змобою видумані вістки, що їх поширювалось по цілому краю, мали обезславити організаторів свята УМХ та в кривому дзеркалі представити їхні наміри та пляни. Передавані з уст до уст панічні поголоски мали притупити великий розмах та святий запал, з яким цілий край взявся до підготовки масової участі у ювілейному святі у Львові. Але здоровий український загаль не дав себе збаламутити. Впрочім, пішла й жива протиакція, що поставила забороло тій агітації. На студентському відтинку, де вона була чи не найсильніша, виступила в обороні свята УМХ ідеологічна група "Обнова". Вона змобілізувала з-посеред студентства не тільки палких оборонців самої ідеї ювілейного свята, але й поставила до диспозиції його організаторів цілий ряд студенток та студентів, що з юнацьким запалом та з великою посвятою проробили чималу роботу при організації та при проведенні свята УМХ. З сьогоднішньої перспективи можемо сміло сказати, що Товариство

Українських Студентів-Католиків "Обнова" своєю активною та твердою поставою в часі свята УМХ врятувало добре ймення українського студентства.

Чорні хмари, що збирались в час підготовки до свята УМХ, розійшлись у ясних травневих днях, в яких відбулася величава українська маніфестація у Львові. Освічений хрест та вежа львівського святоюрського собору, що сіяли сотнями електричних світел ніччю з 5. на 6. травня 1933 року, заповідали світові перемогу Христа в українській Землі.

А символом цієї майбутньої перемоги був св.Юрій, що в пам'ятну ніч перед своїм роковим святом пишався у повній своїй величчї на соборному храмі Льва-города. Масове св.Причастя учасників свята УМХ на торжественній Богослужбі на площі Сокола-Батька в день св.Юрія, говорило про живий містичний зв'язок українських душ з Христом. Величавий, здисциплінований похід сотисязних українських рядів вулицями міста Львова на святоюрську гору, щоб віддати поклін представникам української Церкви та українського громадянства під проводом Митрополита Андрея Шептицького, доказував готовість українських мас, а в першу чергу української молоді, стати під прапором Христа до боротьби за вічні права України. А водночас був це палкий привіт наддністрянських українців своїм єдинокровним Братам і Сестрам з-за Збруча, що за вірність Христові та Україні аж до мученичої смерті були морені голодом.

Після величавого здвигу у Львові пішли ювілейні святкування по цілому Краю. У їхньому висліді повсталла густа сітка кружків Товариства КАУМ "Орли", що розгорнуло живу виховну працю серед української молоді. За час своєї шостирічної діяльності, помимо чималих перешкод з боку польської влади, Товариство "Орли" виказалось великими досягненнями та вповні себе виправдало перед українською громадою. Великі ідеали цієї організації української молоді залишились панівними в українських душах і після її розгрому з приходом большевиків на ЗУЗ. Саме за них іде тепер боротьба на життя й смерть в цїлій Україні. І ми твердо віримо, що Христова правда остаточно переможе на всіх Українських Землях!

х о х

БОЄЗДАТНІ ПОЛКИ

"Між хрещеними й миропомазаними людьми є багато остиглих і половинчастих істот. Є між ними багато лінивого й боязливого народу, що втікає від своїх прапорів. Якщо хочемо стримати їх відпад і наново здобути втрачені позиції, мусимо тих, що залишились при нас, зібрати й вишколити в боєздатні полки",

"Католицькій бідненькій та будь-чим задоволеній громаді карликів теперішности треба проголосити величну благовість про духове завоювання світу - католицизмом! Це - найвища мета всіх наших змагань!... Ми дуже добре знаємо, що світу не здобудемо в однім, ні навіть у десятих роках. Але ж найважливіше це те, щоб ми самі, ми - священики, всі чоловіки, всі жінки, всі католицькі письменники й державні мужі та діячі почали вже раз вірити в це найвище і найпочесніше покликання з усіх покликань, що ним є - ширення Божого царства між людьми!"

Роберт Маєлер: "Марія - наша перемога!"

Кирило МИТРОВИЧ

ХРИСТИЯНСЬКА РОБІТНИЧА МОЛОДЬ

В днях від 27. до 31. березня 1948.р. відбувся в Голдін [Бельгія] тиждень студій, присвячений проблематиці робітничої молоді, влаштуваний вальонською національною федерацією ЖОК .
[Женес Уврієр Критен - християнська робітнича молодь].

В працях цього тижня взяло участь 200 делегатів від 250.000 членів вальонської національної федерації ЖОК-у, багато чужинців та бельгійського духовенства.

В програмі були ідеологічно-принципові й актуальні методичні доповіді та дискусії. Доповіді з ідеології виголосив сам основник ЖОК-у о. кан. Кардайн.

В цьому тижні студій взяли участь з української сторони 4 представники львівського студентського осередку й о. Тетерка з Львєжу.

З цієї нагоди хочемо поділитися з нашими читачами декількома думками про ЖОК.

Найбільш потрясаючі події останніх десятиліть, якого характеру вони не були б, політичного чи мілітарного, не могли усунути з життя, ні зменшити вагу великої соціальної проблеми останнього століття: проблеми пролетаріату.

Проблема пролетаріату - або т.зв. теперішнє робітничє питання - висувається на центральне місце між іншими соціальними проблемами не з якихось теоретичних економічних або соціальних міркувань, але просто із практики будня. Кожного дня, коли робітники поспішають до праці, коли сірі робітничі квартали або дрібні хатини говорять про бідноту й приниженість їхніх мешканців, то якраз центральною проблемою дня стає робітничє питання.

В рядах зпролетаризованого робітництва дуже важливе місце займає робітнича молодь.

На світі кожного року вступає до праці біля 20 мільйонів молодих робітників і біля 200 мільйонів молоді між 14 і 25 роком життя перебуває в праці щорічно. Розв'язання робітничого питання цікавить передовсім цих молодих робітників, що стоять на порозі життя.

ЖОК - сьогодні світова організація християнської робітничої молоді, кладе собі за завдання згуртувати всю робітничу молодь світу, підготувати її до свідомого, гідного життя людини й вибороти їй належне, шануване місце в суспільності. Місія ЖОК-у виростає із того самого історичного тла, із якого вирости всі соціальні рухи. Однак оцінка того історичного процесу різниться від інших своєю глибиною. Поза матеріальною нуждою й правовою безси́лстю робітника, які є витвором економічного лібералізму, ЖОК підкреслює теж згубні наслідки політичного лібералізму, який між інш. своєю протипротоковною й протирелігійною наставою

довів до відірвання робітничих мас від релігії й від Церкви. Цей факт довів до того, що робітник став пролетарем та втратив почуття особистої гідності. Його життя ставало безвартісним.

Сьогодні робітниче питання дозріло до розв'язання. Тому, що воно є світовим питанням, його розв'язка дасть нове обличчя світові. Робітничі маси такі великі, що вони могли б поставити світ перед готову розв'язку. "В руках робітничої кляси є майбутнє світу" - сказав о. кан. Кардайн у своїх викладах. До сповнення цієї великої місії й хоче довести ЖОК робітничу молодь.

Ідея ЖОК-у зродилася тісно після першої світової війни. Його основник, тоді сотруди́ник на периферіях Брюсселі, о. І. Кардайн і декілька його молодих співробітників з найбільшим жалем констатували, що новий період не приніс кращої долі робітничій молоді. Молодий робітник, закінчивши обов'язкову освіту, попадав в новий світ, який був для нього часто незрозумілим, до якого він не був ще підготований. У фабриках, в робітнях, між тисячами робітників він зустрічався із новими вимогами, з перелюками, труднощами та незрозумілими явищами й подіями. Рівночасно великою силою втручалися в його свідомість його рідні й молодечі проблеми. Звичайно бракувала досвідчена рука, щоб в нім подолати ці проблеми й прийти йому на поміч. Молодий робітник під впливом оточення шукав виходу із свого світу проблем в світі розривок, забуття. Коли пізніше стало перед ним питання самостійного життя, задоволення родини, умістовлення свого життя, то до відповіді він не був підготовлений ні інтелектуально, ні морально, ні матеріально.

Основники ЖОК-у мали на меті нести поміч молодому робітникові якраз в цей період підготовки до життя. З цієї ідеї зродився рух ЖОК-у. Він охоплює молодь в місцеві клітини, в регіональні федерації та в національний рух ЖОК-у, який в свою чергу є членом інтернаціонального, всесвітнього руху християнської робітничої молоді.

Всю працю й відповідальність від найнижчих до найвищих установ цього руху несуть виключно робітники. Як дорадника й епікуна кожна клітина, кожна федерація, як теж і національний ЖОК знаходять в особі душпастиря-священника.

В таких організаційних рамках ЖОК несе поміч робітничій молоді у професійно-шкільних справах, заступає і бережить їх станові інтереси, допомагає їй в розв'язці життєвих проблем через підняття інтелектуального рівня й моральну та релігійну вихову робітника. В дійсності цей рух охоплює ціле життя молодого робітника. Члени тієї ж клітини гуртуються в дві екіпи за місцем праці, за мешканцевими кварталами або на відстані іншого принципу. Такі екіпи очолює звичайно визначний член місцевої клітини, пробовик-мілітант. Екіпа діє спільними силами, щоб між робітництвом створити широкую, морально чисту, товариську атмосферу. Вона діє під час праці, в подорожі між домом і фабрикою, в кантинах, каварнях і т.д. Вона старається не обмежити і не позбавити динаміки й живучості поведінки, заняття й забави та розривки робітника, але очистити їх від брудних, делюїдських елементів і підняти їх на високий моральний рівень. Звичайно приходить до них екіпам часто терпіти від різних вересів таких ідей, або від несвідомих одиниць. Найчастіше однак послідовність в поведінці, життєрадісність, допоміжні акції, гри, забави й передусім інтелектуальний рівень перемагають не тільки індиферентність, а на-

віть і вороже наставлення. Екіпи ЖОК-у це організований вплив на формування робітничого життя.

Для всестороннього піднесення рівня молодих робітників, місцеві клітини або вищі установи організують студійні кружки, студійні тижні, як рівнож реколекції. Мінімальна праця зводиться до сходин, на яких обговорюються передусім справи, що заторкують безпосередньо життя робітника.

Для робітництва видається різного рода періодична преса й випускається дешева бібліотека з світоглядовою, релігійною й соціальною проблематикою.

В цілості життя ЖОК-у є дуже жвавим. Це передусім тому, що проблематика, підхід до справи, обличчі й даліші замірення, ініціатива виходять від робітників, в пристосовані до робітника і для нього існують.

В заміреннях до майбутнього, ЖОК висуває на перше місце ідею великої місії, яку має сповнити робітництво, а зокрема робітнича молодь.

Ця місія — це витворення нової спільноти, в якій праця як підстава всякого поступу, як принцип співпраці людини з Господом в формуванні життя на землі, як засіб сповнення призначення людини й осягнення її вічної мети перестане бути торговим товаром, а стане одним із найбільш шануваних принципів соціального життя. В тій новій спільноті, робітник, покликаний Богом до творчої співпраці, знайде відповідаюче духово й матеріально обосноване місце своїй людській гідності.

Ось величавий ідеал, що з'ядне для ЖОК-у сотки тисяч молодих робітників!

ЖОК визнає за основні передумови осягнення цього ідеалу передусім свідомість робітничих мас їхнього призначення й потребу сильного робітничого руху, який поведе робітництво на здобуття цього ідеалу.

Характеризуючи цей рух, основник ЖОК-у о. Кардайн визначив головні його прикмети. Цей рух має бути:

а|робітничий: не тільки своїми членами й провідниками, але передусім проблематикою й обличчями та далішими метами;

б|виховний: він має виховати робітника на повновартісну одиницю, довести його передусім до гідного родинного життя, утримати в робітничих масах свідомість їхньої місії;

в|апостольський: місіонерський: всі його члени, всі робітники мають бути апостолами їхньої місії. Вони своїм поступованням, своїми ділами мають задокументувати правдивість свого переконання. Вони мають бути її місіонерами. В них мусить зродитися стремління до здобуття всіх робітників для своєї ідеї та непохитне прямування до мети. Дух здобування — й самопожертви — це місіонерські прикмети;

г|цей рух має побороти дві великі перешкоди на дорозі до великої мети. Він має бути школою еліти, школою провідників цього руху, які вибиваються із простих робочих рядів. Він однак не сміє допустити, щоб вони шукали легшого життя на іншому полі, щоб відкидали від себе відповідальність за робітничі маси, щоб зраджували їх. Цей рух має зберегти робітничу еліту!

Друга перешкода, яку має перебороти цей рух, це небезпека

задоволення робітничих мас хвилюваними або половинчастими успіхами. Тільки здійснення ідеалів робітництва означає сповнення їхньої місії!

Свідомість цих засад ми могли бачити на згаданому тижні студій в Годін. Там зішлись робітники, що ще вчора стояли при станках. Їх вік: від 18 до 27 літ. Вони уважно слухають викладів. Ававо дискутують. Вони опираються на конкретних прикладах із робітничого життя: відношення між робітниками й працедавцями, школа, Церква, дозвілля, працівні приписи, гігієнічні й охоронні зарядження, комунікація, родинні проблеми, вимоги робітництва, світоглядіві й релігійні питання, мораль в робітничих осередках - це все не минається з їхньою увагою.

Коли забирають голос, чи стають перед мікрофон з промовою або пропонують резолюції - вони задокументовують своє тверде переконання й відданість робітничій справі. Це майбутня робітнича еліта з твердої школи робітничого життя!

Вони глибоко релігійні. Їх поступовання є доказом переконання, що тільки на християнських принципах можна побудувати нове, шануюче гідність людини, суспільство. Їхня співпраця з душпастирами клітин збудила в них довіря до Церкви. Церкву вони поважають як джерело правд життя й вчительку їхньої місії. Зацікавленість Церкви соціальними проблемами підтверджує це.

Цей рух розпочав здобування робітничої молоді перед 23 роками. Плоди, успіхи короткої його історії показують правдивість його заложень.

Від 1925. до 1929.р. він здобув у Бельгії 70.000 членів. В 1929.р. 1500 делегатів робітничої молоді Бельгії приймає в Римі від Святішого Отця благословення для своєї місії.

В перше десятиріччя свого існування, в 1935.р. на світовий конгрес ЖОК-у в Брюсселі з'їжджається 100.000 бельгійських молодих робітників і численні делегації з інших держав. Тут вперше був представник і від українців.

В 1937.р. в Парижі збирається 80.000 делегатів із всього світу на конгрес ЖОК-у.

В час окупації ЖОК діє нелегально. Він хоронить перед переслідуванням своїх визначних членів, розгортає широку допомогую акцію біженцям, сиротам, бідним і т.д. Його заслуги офіційально задокументувала аліантська військова місія в Бельгії.

В 1945.р. - в 20-ліття свого існування відбувається з'їзд делегатів бельгійського ЖОК-у в Брюсселі з участю 12000 робітників.

В 1947.р. в Монреалі, з нагоди 15-ліття канадійського ЖОК-у, відбувається конференція делегатів 50 країн, в яких діє ЖОК.

В Бельгії колисці ЖОК-у сьогодні діє флямандська й вальонська федерації, з окремими чоловічими та жіночими федераціями, які разом охоплюють біля 500.000 робітничої молоді.

ЖОК - це найсильніша сьогодні в світі організація робітничої молоді. Як такий, їй допоручили вести дорадчий комітет в справах молоді при Міжнародному Люрі Праці. Її проєкт ляг в основи Міжнародної Хартії Робітничої Молоді, проголошеної 27. Міжнародною Конференцією Праці в 1945.р.

В резолюціях тижня студій в Годін, бельгійські жосісти намітили напрямні для дальшого поступовання. Вони підготовляють 25-річчя ЖОК-у в 1950.р. Цей ювілей має бути маніфестацією живучости, ідейної та чисельної сили ЖОК-у.

Одною з визначних подій годинських днів була конференція приявних чужинців з основником ЖОК-у. На тій конференції учасники обмінялися інформаціями й думками про ЖОК в сучасному світі.

На закінчення цієї конференції о. кан. Кардайн сказав між іншим, що основним правилом праці в ЖОК-у є: бачити, рішати, діяти. Це стосується передусім самих робітників, які мають таким способом дійти й до розв'язки їхньої проблеми. В дальшому він сказав до приявних, що вони дуже помилялися б, якщо хотіли су себе в дома заводити бельгійський ЖОК. "Не бельгійський ЖОК, а свій організуйте в себе!"

Якщо треба б говорити про ідею ЖОК-у у відношенні до нашої дійсности, то ці останні слова о. кан. Кардайна промовляють якраз до нас.

Робітнича проблема в нас на чужині і на Рідних Землях лежить в іншій площині, ніж в західному світі, та вимагає дещо іншої розв'язки. Ні бельгійський, ні інший ЖОК в нас не оправдався б. Ми могли б пристосувати до нашої дійсности його основні ідеї та підійти до нашої робітничої молоді згідно з вимогами нашого часу.

Ми надіємось, що в нашій майбутній дійсності не буде пролетарського питання!

Однак як на сьогодні, так і на майбутнє, можемо багато повчитися з ідей та методів праці ЖОК-у.

До всіх ділянок життя ми могли б пристосувати такі висновки: усвідомлений, хрустальний, християнський підхід до проблем; тісна співпраця з Церквою; безпосередній контакт з питаннями будня; розуміння й пристосування ідей до наших вимог; і передусім апостольський та місіонерський дух в праці й житті взагалі.

х х х

БОЖІ Й ДИЯВОЛОВІ ДІТИ

"Цим пізнаються діти Божі та діти дияволові: кожен, хто праведности не чинить, той не від Бога, як і той, що брата свого не любить. Бо це та звістка, яку від початку ви чули: щоб любили один одного, не так, як той Каїн, що був від лукавого і брата свого забив. А за що він забив був його? Бо його вчинки були лукаві, а братові вчинки — справедливі".

"Не дивуйтеся, браття мої, коли світ вас ненавидить. Ми ж знаємо, що ми перейшли від смерті в життя, бо любимо братів. А хто брата не любить, цей пробуває в смерті. Кожен, хто ненавидить брата свого, той душогуб. А ви знаєте, що жаден душогуб не має вічного життя... Ми з того пізнали любов, що Він своє життя положив був за нас. І ми мусимо класти життя за братів!"

"А хто має достаток на світі і бачить брата свого в недостатку, та серце своє зачинає від нього, то як Божа любов пробуває в такому? Діточки, — любимо не словом, ані язиком, але ділом та правдою!"

Др. Остап Оришкевич

ПРИЗНАЧЕННЯ ЛЮДСТВА

Під цим заголовком появилася філософський твір, якого автором є французький вчений - біолог Dr. Lescote de NOUY.

Цей стисло-філософський твір є неначе диспозицією теорії розвитку, при чому автор старається доказати, що між наукою, в повному цього слова значенні, а Св. Письмом немає жодних протирічностей, лише треба вміти Св. Письмо читати.

Найважливіше в цьому творі є те, що автор категорично опрокидає тезу про повстання життя на землі завдяки щасливому випадкові. Він стоїть на твердому становищі, що життя на землі повстало не завдяки випадкові, але завдяки свідомій волі Творця. Неначе золоту ниткою, від початку до кінця твору, снується Ідея Бога, при чому автор заховує стислість та логічність своїх доказів.

Автор, як біолог, між іншими ставить тезу, яку глибоко обгрунтовує, що знання є помилкове. Через це до знання мусимо ставитися з певним застереженням.

Найбільший вчений не є в силі пізнати речі такою, якою вона є в дійсності, а то тому, що чаші змисли є недосконали, а інструменти, що ними вчені послуговуються в часі досліджувань, є замало точні. Через це ми не є в силі побачити дійсність. Також не можемо пізнати дійсності такою, якою вона є тому, що наука розглядає дрібні факти, які є розділені непослідовними пропастями і це все нас переконує, що знання не є таким об'єктивним, як його представляють раціоналісти, чи матеріялісти. Водночас автор подав багато прикладів, якими доводить, що дії змислів, а також і логічне розумування вченого, доводять до вислідів, що часто не покриваються з істинною об'єктивною дійсністю.

Цей відважний біолог, доказуючи свої тези, спрямовує читача до перших розділів Книги Буття:

1. Примітивний початок життя.
2. Поступ до кращого.
3. Як вислід цього розвитку є людина.
4. Ця людина потрапляє своїм розумом взнестися в сферу абстракції.
5. Спонтанний розвій моральних та духових понять по всьому світі.

Від одного із цих фактів до сьогодні наука не потрапила науково пояснити. Замість дати об'єктивне пояснення, наука дала нам велике число прерізних гіпотез, що одна одну побороють, з чого так немає ніякого морального вдоволення.

Отже ці спостереження провадять автора до твердження, що "не існує наукова правда в абсолютному значенні". При цьому він підкреслює, що закон неорганічної еволюції іде в розріз із законом розвитку життя на землі.

І то якраз є межею, що ділить спіритувалістів від матеріялістів. Як приклад автор подає свободу волі, яка не має нічого спільного зі світом неорганічним, ані теж в нижчих ступнях зі світом органічним. Людина є базою для свободи волі, яка надається до дальшої моральної еволюції, що людину підносить високо понад світ неорганічний, а також звіриний.

Автор доводить, що людина є тільки одним осередком розвитку живих істот. Опираючись на гіпотези автора, існувала якась сила, що різними посередніми дорогами допровадила до сотворення істоти, яку ці-

хує совість. Зі всіх творів живого світу лише людина посідає в собі зерно, як духового, так теж й морального розвитку. При цьому автор підкреслює, що людина є ще й далі звіриною і що чоловік по своїх предках одідичив велику кількість інстинктів. Чоловік вправді визволяється з цих то звіринних нахилів і зміряє до цього, щоб духовна сторінка взяла верх, бо усвідомлює собі людську гідність, але, на жаль, це удуховлення поступає дуже повільним темпом.

X X
X

Читаючи твір "Призначення людства" вище згаданого біолога, відчуваємо його добру волю погодити гіпотезу Дарвіна, про походження людини зі звірини, з вченням Церкви.

Першою хибкою цього твору є те, що автор гіпотезу, що вже й так є опрочена біологами та психологами, трактує як теорію. Церква стоїть на становищі, щоб не стримувати розвитку науки, а навіть старається неясні місця в бв. Письмі пояснити за поміччю стійних, авторитетних наукових теорій. Але Церква не може йти за якогонебудь гіпотезу, що має противників не тільки серед духовних, але теж серед світських учених, які опираються виключно на наукових дослідках, її опрокидують.

Дивлячись на великий поступ природничих наук, можемо припустити, що в будучині вчені будуть розв'язувати нам незрозумілі явища кращими методами, а теперішні гіпотези можуть перейти в поважні теорії.

І так, перенесімося думками в будучину й уявімо собі, що перед нами лежить поважний біологічний твір, в якому товстими буквами відзначена теза, що "людина і звірина походять з одної клітини".

Ця теза на перший погляд противна вченню Христової Церкви. Але, коли вдумаємося добре, то можемо припускати, що Церква із цєю тезою погодиться, якщо тільки наука певно докаже, що так є.

В цій тезі досить буде зразу відрізнити два моменти:

1. Клітина спільна, як для чоловіка, так теж для звірини є щось органічне, є наділена життєвим принципом.

2. Про походження розумової душі, що посідає людина.

Поло. першого: Перша клітина, як щось органічне, не могла одержати життєвого принципу від єств неорганічних, бо єства неорганічні життєвого принципу не посідають. Вони посідають тільки питому собі "рушійну силу", яка життя в ніякому разі не може дати.

Отже життєвий принцип мусів прийти до першої клітини зі зовні, від єства вищого, есенціально різного від двох попередніх, тобто від неорганічного - як теж і від органічного. Цю клітину мусіло наділити життям - єство духове, понадсвітове.

Другий момент: Маємо перед собою цю першу клітину, що дістала життя від духового єства та з якої потім повстав чоловік та звірина /мавпа/.

Думаю, що не буде це противне науці Церкви, коли нам вчені докажуть, що ця первісна клітина /як звичайно кожна клітина/ розділилася на дві частини, що по розділенні стали окремими, самостійними клітинами. І припустім, що з одної половини первісної клітини бачимо перед собою - людину, а з другої - звірину.

Тепер звернемося не до Св. Письма, але до найкращих біологів і психологів, до вислідів їх великих досліджень. В них побачимо одностійні твердження про те, що душа людини суттєво різниться від душі звірини, бо перша є розумова, а друга тільки зміслоза.

І, сягаючи думками в будуче, вже сьогодні можемо безпечно твердити, що без помочі Св. Письма /Кн. Буття/ найбільші вчені в жодному випадку не потраплять винснити це так дивне явище. Тимбільше, що висувається нова трудність: "Ніколи ество якостево вище не може повстати з нижчого, бо дорогою еволюції первні можуть лише більше удосконалити себе, але не можуть видати з себе чогось, що було б їм різне."

В Кн. Буття, пагіограф твердить, що останнім твором Бога була людина. Дальше твердить, що Бог вдунув в людину душу. Вважаю, що Церква, маючи добру волю іти впарі з наукою, погодилася б навіть і такою теорією, що чоловік і звірина походить із одної клітини, але тоді жадний вчений не відважиться перечити, що в останньому моменті поділу первісної клітини на дві половини, одна половина залишилась зі звіринною душею, а в другу половину Бог адунув душу, через що вони між собою есенціально різняться.

Тимто людина не є вислідом духової еволюції, як твердить автор згаданого твору, але є твором акту волі Бога.

0000

"І создав Господь Бог чоловіка..."

"І рече Бог: Сотворимо чоловіка в наш образ і в подобу..."

|Кн.Буття 1,26|

"І создав Господь Бог чоловіка з землі, і вдихнув йому в ніздря живе дихання. І став чоловік душею живою..."

|Кн.Буття 2,7|

"По всіх сотворіннях сотворив Господь Бог чоловіка, найвизначніше сотворіння на землі. Тіло першого чоловіка утворив Бог із землі й оживив його безсмертною душею. Святе Письмо називає цього першого чоловіка Адам, що значить: чоловік із землі".
|"Божа Наука", Катихизм християнсько-католицької віри на основі Біблії, 1946, ст.24|

"Бог є один, що все створив і всім править".

|Перша з шістьох правд віри, що їх кожний християнин мусить знати і в них вірити, якщо хоче спастися|

+

"Щодо мові особи, скажу, що св.Письмо Старого Завіту шаную й люблю. Бо майже виключно йому завдячую мою моральну культуру. Його приповіді, науки, символи, порівняння і все проче запали мені глибоко в серце і різними способами впливали на мене. Тому й недовподобі були мені всякі несправедливі, глуздиві і перекручені напади на нього".

|Goethe: "Dichtung und Wahrheit"|

+

++++++

Л. Трущенко

ЧИ ПОТРЕБНА НАМ НОВА ФІЛОСОФІЯ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ

Зачнемо, як то казуть наші селяни, від кінця. Бо ось в останньому часі відбуваються в нас реферати, в яких деякі люди пропонуєть модну сьогодні у Франції філософію, так званий екзистенціалізм. Той екзистенціалізм увалавть у нас таким цинічним, що навіть пластунам про нього говориться, бо, мовляв, вартість тієї нової сьогодні філософії для української людини "більше ніж очевидна". Правда, пропагатор говорить про екзистенціалізм німецьких філософів, Ясперса і Гайдеггера, але з сьогодні популярна в світі французька екзистенціальна філософія, філософія Сартра та його учнів і вона саме ввійшла вже до нашої літератури, до повісті Грія Косача "Еней та життя інших", а воєвельчує її прихильний Косачеві критик, проф. Грій Перех. Тому не завадить, коли хоч коротко згадаємо про цю нову квітку, як каже нам Левченко, "з чужого поля", яку дехто в нас хоче "перенести в Україну", бо ця "екзистенціальна концепція життя була б для українців магічною формулою трансформації терпіння і неволі на енергетику творчості і героїки". Так то той сам орган, що різко виступав проти "вольовості" й "енергетики" Д. Донцова - друкує на своїх сторінках пропаганду за новою, вже "екзистенціальною" енергетикою.

Що це таке філософія?

Це, популярно кажучи, наука, що дає людині світогляд. Вона вивчає початки та ціль людського існування, встановлює закони людських дій та вирішує, що взагалі здібна людина пізнати. Для нас, християн, вже давно ці всі питання вивчені християнською філософією. І сьогодні найвизначніші державні мужи Америки й Англії, а також Франції, - згадаймо хоч би тільки президента Трумена, міністрів Бірнова і Маршалля, Черчілля та Шумана і Відо - однозгідно заявляють, що якщо світ хоче себе прятувати перед загрозою, що її несе йому безбожницька матеріалістична Москва, - то мусить стати твердим ногою на ґрунті християнської філософії. Навіть англійський соціалістичний прем'єр Етлі написав статтю про тісні зв'язки англійського соціалізму із християнською філософією. А наші професори вмовляють у нас, що нам треба ще нової філософії, щоб ми могли показати світові свою енергію, творчість та героїку.

Але ніхто ні словом не пише, як виглядає у практиці ця нова філософія.

То і треба і про це згадати. В повісті Грія Косача про Енея герой повісті, проф. Кравчук, заявляє, що нема іншого Бога, ані навіть не може бути, як тільки "промені омега". Цебто, іншим словом, старий і званий уже добре українцям матеріалізм. А в ділянці законів життя цей сам автор, чи там його герой, твердить, що мистецтво може бути тільки "аморальне", бо твори мистецтва не керуються законами моральності.

Та скаже дехто, що автор статті, ані ті, що про неї писали в часописах, нічого не згадують про ті саме прикмети воєвельчуваної ними філософії. Це правда, але вони зовсім не згадують про те, що оцей Гайдеггер, якого вони так хвалять, воєвельчував аморальну політику Гітлера, що стільки мільйонів

українців виниклив у часі свого безбожницького панування. Правда, винахідник екзистенціалізму, даний Кіркегард, оточив на християнському ґрунті. Те саме відноситься і до проф. Ясперса. Та сьогодні популярний у Франції екзистенціалізм Сартра, який являється завізитуєм безбожником, і цей саме екзистенціалізм пропагує у нас Ірвін Косач та його критик Ірвін Шерех. І автор статті проф. д-р О.Кульчицький "Екзистенціальна концепція життя та українська духовність" /"Проблеми", ч.1-2/ - повинен був хоч одним словом про це згадати, щоб не шпирилося баламутство між нашими читачами.

Що ж це таке екзистенціалізм?

Наведемо перше слова проф. д-ра О.Кульчицького, бо саме слово "екзистенція" - значить по нашому "існування". Отже екзистенціалізм мав би бути філософією про людське існування, бо тільки "людське існування не є інстинктовною самоврозумілістю, як існування усіх інших організмів, але є свідомою турботою, є низкою насичених захом, сумом, нудьгою і розпучом днів, до їх супроводить невідступна тінь смерті".

Це все правда, повторимо за проф. д-ром Кульчицьким. Але де ж як на той "зах, сум, нудьгу і розпуч" та на "невідступну тінь смерті"? Цього питання не розв'язує автор і не каже, як його розв'язують його екзистенціальні філософи. Та ми відповімо за автора, щоб читач мав повну уяву про цю модну сьогодні філософію.

Ясперс писав ще кілька літ перед недавньою війною, що люди, якдоби тільки мали можливість зникнути своє існування на землі, то напевно це зробили б без найменшого сумніву. Про моральну вартість Гайдеггерової філософії ми вже згадували. Наводили ми і думки з Косачевого твору, бо там, як писав І.Шерех, є "українська відміна" французького сартризму. Сам Сартр - не учень Гайдеггера. Він, як і Гайдеггер - це явні безбожники-атеїсти. Сартр каже, що перше мусить бути предмет, а до лиш пізніше може виникнути уява про предмет. Коли Бог творив людину, то мусів раніше існувати чоловік. Отже висновок: раніше мусіла існувати людина, а вона вже в своїй уяві сотворила собі Бога. Ось "нова" філософія, що мала б нам допомогти зносити терпіння на землі. "Але в ім'я чого мали б ми терпіти?" - спитається читач, коли нема жадного життя після смерті. На це Сартр дає таку відповідь: Коли когось не подобається життя - то він має повне право на самоубийство! І це єдина можлива відповідь при такій філософії, мовляв, "найвищий вияв людської волі - це повне право до самознищення" - каже Сартр.

А яка мораль цього нового французького пророка, про якого один англійський журналіст пише, що тепер він у Франції належить до трьох пророків: Христос, Маркс і ... Сартр. Якщо воно дійсно правда, то тим гірше для Франції, але чому наші письменники і критики мають зараз перецелювати оду нову науку на український еміграційний ґрунт? А науковці повинні писати про екзистенціалізм повну правду, а не вибирати з нього тільки те, що не вразить своєю шкідливістю жадного читача.

Моральні закони поведінки, на думку Сартра і всіх інших атеїстичних екзистенціалістів, - встановлює собі сама людина і то кожна одиниця для себе, бо ж тільки "моя воля є основою всіх вартостей", каже Сартр. Тепер нам ясно, чому Ірвін Косач, герой Косачевої повісті, бере для заспокоєння своїх тілесних розкошів ту дівчину, до якої в даному моменті подохався; бо він "сам собі бог і найвищий суддя". Подібний крайній індивіду-

Адам пропагує і Сартрова учениця Сімона де Бовуар. І вона, крайня песимістка, але про її песимізм не забув поінформувати наших читачів знаний нам уже Грід Косач. "Людина не може аж ніяк створити собі естетичного і вигідного ліку для душі, бо ні для оди-ниці, ні для людства нема тут ніякого рах. Людина не потребує ні-якого рах".

Гадаємо, що повідого досить, щоб читач зрозумів, що та-ке екзистенціальна філософія і щоб пізнав, що не треба її пропа-гувати між нашими пластунами, для яких "Бог і Україна", - це пай-вичні накази і засади в їхньому житті. А наші журналісти, Голов-ним чином ті, що явно признаються до християнської і до католи-цької ідеології, повинні бути осторожні, коли пишуть або цитують статті про поганську безбожницьку філософію, бо інакше покажуть своє крайнє "невіжество" та неовідомо баламутять непоінформова-них читачів.

Український народ знає добре своє ціле життя на землі. Він вимагає до того, щоб і на наших рідних землях запаливали за-кони християнської етики, щоб і ми могли вільно величати Бога на "нашій не своїй землі". Віримо, що прийде і наше Воскресіння, бо правда завжди перемагає. Але опох Правду ми знаємо і без ха-бава з чужого поля, і без атеїстичного екзистенціалізму.

Л. Груменко

Т.В.

П О Е З І Я М Е Д И Ц И Н И

"Нічого не пережидатиме - панцями наша задоба пізнання, що стремить до одностороннього світогляду, домагається цього - щоб утотопити ті обидві вожди дівчі, а одначе так таємничі сили: порядок світу природничих наук і Бога, релігії". Як неочікувани-ми вийдуть ці слова Макса Планка, побіч Айнштайна, найславнішо-го фізика нашої епохи, для нас, що звикли до строгого поділу сві-ту наших думок на те, що стосується з експерименту, та на світ віри. Це синтеза людини, що впродовж всього свого життя в стислих на-укових дослідках аналізувала явища природи в ділянці фізики.

Б друга наука, що не ділила ще з своїх методах праці до екзактності фізики, але котра вате розглядає явище в природі виїмкове, досліджує людину в її безпосередніх життєвих проя-вах - і від цієї науки, тобто від медицини, ми в праві очікува-ти дальшого поглиблення та узагальнення Планкової синтези. Пізна-вати те все, що для нас створить враження світу та життя - чи ж можна уявити собі більш цікаві досліді?

Одна з найстарших наук взагалі, медицина, набрала на ґрунті старовинної Греції рис, що нерозв'язально сполучили її з тодішньою культурою, і тим самим дали їй в спадщині і в наші ча-си неваперечну приналежність до круга духових наук, що зовніш-ньо знаходять свій вираз в зарахованні її до факультетів універ-ситету. Зв'язки кожного лікаря з нашою культурою в трьох родів: етичні, містечко-інтуїтивні та духові. Присяга "батька медици-ни" Гіпократа /460-377 до н.Хр./ ще й сьогодні зв'язує кожного лікаря, вказуючи на вимагання від нього високі моральні вартості в службі для хворої людини. Недавно в Нюрнберзькій процесі про-ти 21 лікаря могло вдаватися, що наука чалела на неправильні

дороги. "Ми овідомо посвячували життя одиниць, бо ми знали, що ці експерименти можуть допомогти врятувати життя мільйонів" - так захищали себе деякі з обдинувачених лікарів; цілий німецький науковий світ неспокійно дискутував над цєю проблемою, а покликаний як експерт гайдельберзький психіатр А. Мічерлік отвердив врані в своїм осуді, що обов'язком лікаря є помагати людині і задля абстракту людства не вільно відступити від принципу індивідуальної етично-моральної відповідальності.

Мистецько-інтуїтивний елемент лікарської діяльності важко вичерпати, однак він невідлучно цілує кожного правдивого лікаря і стисло в'яється з третім згаданим елементом - з духовним підложжям медицини. З гордістю проголосив колись Гіпократ: "лікар, що є філософом, дорівнює богам", і ці слова не зроблять на нас враження разв'язної пересади, коли усвідомимо собі, що в уяві тодішніх греків боги були лише люди з надзвичайними спроможностями та з виidealізованими рисами характеру. Сенса цих слів Гіпократа треба, беручи під увагу етичне наставлення "батька медицини", розуміти так, що лікар, що є філософом, відчувася і плекає тим самим влосену в нього божу іскру. Яке саме духовне наставлення хотів тут висловити Гіпократ, вживаючи окреслення "філософ"? Тодішні грецькі філософи в більшості охоплювали опосв науков усе тогочасне знання, зокрема знання природничих наук і на фундаменті фактів старалися творити теорії. Демокрит казав: "слід старатися не багато вивчати, а багато думати", а думки Аристотеля керували працею лікарів на протязі півтори тисячі літ. Такий був той первіоний зв'язок: медицина - природничі науки - гуманістика і цей зв'язок не втратив своєї актуальності до наших днів. Якщо однак часто відчувається трактування медицини як певного роду ремесла, то вину в цім поносять безперечно самі лікарі, що на жаль не завжди оповіають Гіпократові вимоги. Початок для життя тоді часто втє в самим виборі зв'язання на підставі одних тільки економічних розвагань, при чім молоді медики забувають, як дошкульно може помститися пізніше на похілді людини нерозважно вибрана на нерісповідавча замилування професія. Це мав на думці відомий мюнхенський інтерніст проф. Бургман, коли у вступному викладі вишнього семестру 1947-48 означив: "ми доценти з певним недовір'ям відносимося до перших студентів медицини, поміч. якийсь зельно зріс відсоток тих, що йдуть без покликання, а це останнє не завжди дається заступити пильністю".

Зате скільки внутрішнього задоволення дають студії медицини, оприймані під тим загально-людським та загально-науковим аспектом! На дорозі логічно бездоганно продуманих експериментів все глибше встрахувати в тайники найдошкульнішого в творів в природі, ставити ще крок в німим подиві та захопленні перед запобігливим розумом Творця, - напружувати свої думки при ліжку хворого з метою рятівання його життя і бачити в його очах все надії і довір'я цілого загрозеного світу, яким є кожен з нас, - слухати слів олавиких у цілм світі наукових авторитетів, коли перед вами розгортається нова ошомлююча теорія і ви докруги себе бачите на обличчях той самий вогонь захоплення. - Це моменти часті, що в стані прояснити навіть найбільш ошумне існування, коли ви забуваєте про все інше. "Вірє, що не-на впадеться впливати в вас той старий, але вічно молодий вогонь, що я його перейняв від мого вчителя" так закінчив недав-но свій вступний виклад для нас медиків один з нових професорів мюнхенської клініки. Ми маємо певне право прийти, що це не бує тільки патос зовнішньої форми! Бо хто раз почув в собі

той вогонь, той вогонь не с зайвим коліщатком в машинерії світу, не є лише "суспільним механізмом" - перед ним розгортається можливість праці для добра загалу та власної наоооди, праці, що її вислід доведе партію її творця. - І тому, коли нерас доводиться зачутти від молодих людей слова зневіри в доцільність нашого існування на світі, де либонь і без нас обійшлося би однаково добре, де треба не знати вс ім'я чого перемандрувати завжди той самий шлях людського існування - тоді доводиться гадати, що лише правильно вибране та улюблене звання може людину раз на завжди звільнити від подібних думок.

Т.Б. студ. мед. Микола

П.Грицак

ПРО ЧОТИРИ "Я" ЮРІЯ КЛЕНА

Володимир Кримський: "Храм Грааля" до проблеми світогляду Юрія Клена. Доповідь виголошена на жалісних сходинах українського громадянства в Інсбруці. Зальцбург-Інсбрук 1948 ст.20.

Автор у вступі зазначає, що він не претендує на вичерпне насвітлення всієї глибини Кленової духовости; він лиш змагає спонукати людей доброї волі до її гідної оцінки. Виходячи з того заложення, він насвітлює світогляд Клена з чотирьох аспектів: матеріального, духового, соціального та національного і рішає, скільки кожний з них дав складових частин у цей світогляд.

Що до матеріального "я", то автор, користуючися висновками Е.Кречмера, зараховує Ю.Клена до лептосомного типу організму з хізоцимним типом характеру: стрункість будови тіла, слабо розвинені м'язи, скоро старість з одного боку і гін до самоти, втечі від довкілля - та рівночасно стремління до боротьби проти реального з другого.

Духове "я" Ю.Клена, на думку автора, має ось які основні риси: платонівський реалізм, "нетлінне царство духа", неоклясичний раціоналізм. Ю.Клен добачав у бутті передусім світ ідей, вічного, духового, що на питання:

"Невже ніщо не лишиться на завжди,
Все цестонче смерть, зітре навік?"

мусить відповісти:

"Ні ..., де бренть зірчастий рій,
Там крутить фільм фотограф невідомий...
І все опіює нехибний вічності екран..."

"Нетлінне царство духа", чи як це зве його В.Кримський, "Храм Грааля", це сума всіх ознак, що надають світоглядові Ю.Клена суто християнського характеру. Це - вислів його глибокої віри у вічну віднову людської душі в Христовій Правді, віри в Перкву первозданного Андрея, що віщує:

"Хай буде далі Бог карать,
Та на зелених цих горбах Господня
Таки засяє благодать".

Соціяльне "я" - це аналіза того, що Ю. Клен від життя
дістав. Не, що собі взяв - він не мав до цього дару, ні охоти.
Це: Архангельськ в першу світову війну,

"Щодня міняєш на харчі
Десь на Євбазі рушники й обруси"

| київ, 20-ті роки, |, драні черевики 1945 в Інсбруці, вузька
брудна Ельбсбергасе з малою, темною квартирою на другому повер-
сі.

І вразі національне "я" Ю. Клена - людини на гострій гра-
ні двох світів, німецької крові та українського серця. Націо-
нальний поет України.

Автор коротко зясовує у своїй книжці суть екзистенція-
лізму та його заперечення у Клена. Він висказується про цю
проблему ось як:

"1. Екзистенціалізм шукає не "сутті буття" - *essentia*
але питає лише за земним буттям-життям, "Da-Sein", "exsisten-
tie". Для Клена ж - важливе не земне лише життя, не лише буття,
як таке, але суть вічного, суть духового, суть повсякчасного.

2. Гайдеггер визначає життя - як "буття до смерті".
"Sein zum Tode". Клен - як "міст у вічність".

3. Послідовно йдучи далі, екзистенціалізм проповідує страх
перед смертю, яким увесь пронятий, як перед остаточним кінцем
всякого буття. Для Клена - смерть це лише перехід у інше жит-
тя духового, і він проповідував, зустрівши її, віруючи в вічність,

".... з усміхом ясним
В лиці суворім умирати."

4. Екзистенціалізм - консеквентно - не бачить перед со-
бою жадної мети, людина відчуває страх перед собою, перед само-
тою, де оживають думки самокритики та отверезіння. Для Клена ж
саме

"прекрасний шлях ясної самоти".

Тим ставить він себе близько християнської думки, яка пропові-
дує саме самоту, як розмову самим із собою, оwoчeм якої є віднов-
лена людина чи профет.

5. Для екзистенціалізму є один вихід - втеча у масу, вте-
ча у безособовість, у "man", у колективне. Для Клена цінність
велика це саме людина, вільна, свободна від колективного думан-
ня, від нівеляції. Ціле життя поета - це доказ його переконан-
ня в цінність свободи людини.

З цього короткого протиставлення найважливіших прикмет двох
різних собі світів - ясна теж і перевага світогляду Клена та
вся безвихідність екзистенціалізму чи це типу Гайдеггера чи Сар-
тра, ці чи другі зміни - не в силі змінити всього провалля без-
вихідності філософії смерті.

В загальному, книжка оформлена бездоганно і робить миле вра-
ження на читача.

М. Налитовська

ОДИН ДЕНЬ НА КОНГРЕСІ "ПАКС РОМАНА" в СПА

/Репортаж/

Саме вчора /субота 3. 4./ закінчилися місіонерські конференції "Пакс Романа" в Лювені благословенням їх Екскеленції Апостольського Нунція, Ченто. Завтра розпочнеться офіційно Конгрес Пакс Романа в Спа.

Наші делегати від "Обнови" виїхали вже в суботу рано. Зовсім несподівано складається так, що маю нагоду долучитися до малого гурту наших студентів, що вибираються саме на відкриття Конгресу, що відбудеться в неділю, 4. 4.

Сірим ранком виїжджаємо легкою машиною з Лювену. Ще вздогін за нами летить знана мелодія дзвонів з бібліотеки і катедри св. Петра, ще миготять багаті вітрини крамниць, ще біжать за нами ряди малих, але масивних, домів старого міста - і ми вже серед піль. Сірий краєвид ранньої весни, з химерно-захмареним небом.

Машина легко мчить ся автострадою на Тірлемонт - місто славне великою рафінерією цукру. Впрочім, в Бельгії є "дві речі", з якими зустрінетеся на кожному кроці: індустриальні заведення і релігійні будівлі.

Саме переїжджаємо невелике місто Сан-Трон. Минаємо монастир, в якому мешкали наші о. Редemptористи і в якому член нашої делегації о. Г. писав свою докторську працю. Сан-Трон - славний ще своїми годинниками: найбільшим і найменшим, які містяться в старому готичному костелі.

Збільшуємо швидкість до 85 км. Несподівано розпогоджується небо і сади, що розцвіли вже тут і там, пригадують, що це вже справді почалася весна. Мимоволі нагадуються весняні краєвиди з рідних земель і мені чомусь настирливо вибивають такт рядки з "Полісся" - Гальківського: "Ех, скажіть, в кого серце гаряче, як весну не любить на весні"...

Ідемо старою римською дорогою... Це колись Цезар міряв шляхи Галії і молоді ще тоді Європи, ідучи в Англію. Це він складав їй в дарі твердий фундамент, який перетривав до сьогодні. І в дивному контрасті - залишки давніх фортів, що вросли майже в землю та стали її частиною, і новітні бункри, що виростили тут і там над землею і що знову творитимуть основу історії ХХ-го сторіччя. Минаємо найбільше під час останньої війни пошматоване летовище в Бельгії, з якого ще так недавно стартували німецькі літаки, і переїжджаємо границю Вальонії. Монотонність краєвиду змінюється. Тут і там на сипанні копчастих вугляні горби нагадують, що ми недалеко Лієжу.

- Серце Вальонії! Береги Мози з барвистим краєвидом копальняних коминів, струнких готичних веж і вугляних курганів. Лієж має також славу малого Парижу. Це мабуть правда. Якась легкість і безжурність міста така інша від стилю фламандських міст.

Вїжджаємо в місто спадистою автострадою. Хвилястий терен нагадує нам про близькість Арден. Переїжджаємо швидко вулиці Лієжу, минаємо старий костел св. Мартина, центральну площу з палатою Юстиції, відтак недалеко Мози пам'ятник Карла Великого. Саме біля Ліє-

жу, в Жипі, місце народження цього великого мужа. Подивляємо величаву базиліку, збудовану на високому горбі, що царить над містом.

За Ліежом розпочинається найкраща партія пороги. Автострада здійснюється щораз вище над Мозою і біжить серед барвистого підгір'я Арден. Починаються смерекові ліси і з гори маємо чудовий вид на широку долину Лурти. Переїжджаємо невелике місто Тенх і дорога біжить вже на Спа.

Спа. - Курортне невелике містечко, розложене на горбах Арден. Минаємо зразу величавий готель де Бен, в якому в 1923 р. Рада Амбасадорів признала Галичину Польщі, і готель з пам'ятним написом, в якому мешкав Петро І.

Відтак находимо найкращий в Спа готель "Британія", що в ньому відбувається Конгрес. В голю інформують нас, що учасники конгресу після святочної Служби Божої, з проповіддю генерального секретаря "Пакс Романа" о. Шневлі, і після оглядання місцевих пам'яток, находяться саме тепер на офіційному прийнятті в бурмістра міста. Відкриття Конгресу відбудеться о год. 14.30.

Саме маємо час вислухати Богослуження в невеликій романській базиліці св. Ремаркля.

Ясне світло, яке паде з лагідного склепіння копули, і мальовила на стінах, нагадують тепло і погідність наших церков. Виходимо з радісним настроєм і метою відшукати наших делегатів.

В просторому голю готелю зустрічаємо зразу о. Г., який представляє нас генеральному секретареві "Пакс Романа" і о. Грімон, якого ім'я є тісно зв'язане з 27-літнім існуванням "Пакс Романа". Маємо також нагоду бачити інших делегатів Англії, Франції, Америки, Канади, Швайцарії, Індії... Короткий час не дозволяє познайомитися хочби з деким. Оглядаємо ще швидко програму Конгресу і проспекти зі Спа, порозкладані на столиках, і виходимо пообідати на місто.

Год. 14.30

Простора зала "Конкордія" своєю суворістю і простотою видається надто великим контрастом до готелю, в якому мешкають делегати. Над сценою дерев'яний хрест і сечтенція: "Конкордія о Хрісті". На бічній стіні великий шкід мапи світу з назначеними осідками федерацій "Пакс Романа". І зразу ж впадає в очі світляний пункт, висунений найдалі на сході Європи: Україна. Україна, яка вірно сповняє свою важку місію, захищаючи Європу.

Делегати засідають за столиками, уложеними на середині залі в велике рондо. І коли діловий секретар відкриває скромними словами на фр. мові Конгрес та згадує про дух "Пакс Романа", який повинен супровожати всі праці Конгресу, кожний з присутніх глибоко вичуває значення тих слів.

Дух "Пакс Романа", це тільки він відкриває тут 32 делегації з 32 країн, це тільки він дозволяє безпристрасно порушити всі питання більш чи менш болючі для різних делегатів, розглянути їх з повним зрозумінням, це тільки він дозволяє на дальших нарадах прийняти знову в члени Німеччину. "Це був зворушливий момент" - розказау-

ють наші делегати після Конгресу - коли бельгієць, що цілий час опонував проти прийняття Німеччини в члени "Пако Романа", після її прийняття був першим, що побажав їй успіхів в праці. "Пако Хрісті ін регно Хрісті."

Після майже двогодинних нарад, в зміст яких входив звіт ген. сакр. та дискусія над ним - 15 хвилин перерви. Користаємо з останнього проміння сонця та робимо спільну знімку з нашими делегатами, о. Шневлі та представниками Лотви, Сирії і Швайцарії. Подивляюся на австралійку, що незвичайно бистро перекладає голоси в дискусії з англійської на французьку мову, опісля перекидаю ще кілька слів з берлінцем, якого знаю з минулорічного з'їзду в Баварії і, на жаль, мусимо виїжджати.

Починає сіяти дощ. З пошестістю воуваємося на м'які фотелі арта і дорога цим разом мчить на Лієж-Брюсель-Лювен.

Сирій дощевий краєвид ні трохи не підходить до наших настроїв. Ще досі вітає біля нас святочний дух "Пако Романа", ще досі в думках відбитка мапи з Україною - пунктом висуненим найдалі на сході Європи.

І щойно тепер відчуваю весь тягар великої відповідальності, яку перебрала на себе наша делегація, а рівночасно глибоко вірю в її повний успіх.

Успіх цей переступив наші сподівання. З радістю довідуємося, що Міжфедеральний З'їзд в Спа вибрав Україну до головної Управи "Пако Романа".

єпископ ТЕОДОР РОМКА

/Посмертна згадка/

Народився у Великім Бичюві, на оазі пограниччі Гуцульщини, під звук бурхливих, гірських хвиль бистрої Тиси.

По скінченні початкової школи поступив до державної гімназії в Хусті. Перебуваючи в інтернаті, зазнав сильної опіки батьківської руки о. Поповича, який був тож викладачем релігії в гімназії.

Склавши іспит зрілості, без найменшого вагання та з найбільшою рішучістю зголосив свою кандидатуру в ради богословів ужгородської Академії.

Не встиг зробити кілька перших кроків, як настанала можливість виїхати до Риму, щоб там дістати можливість ступити на місіонерський шлях.

Скінчивши Коллегіум Руссікум перші кроки своєї овяченичої діяльності зробив на терені Мукачівської єпархії. Не мав можливості зразу піти туди, куди приготовлявся, мобілізуючи свої інтелектуальні та духовні здібності. Однак і тут на терені Мукачівської єпархії випробував свої молоді місіонерські сили та знання. Терен для такої праці був. Місцями аж занадто важкий. І тому,

тимбільше сили та жертвенности вимагав від воїнів Христа, що йшли завоювати нові терени, щоб поширити простори "Царства Божого на землі".

Однак Він, молодий душпастир, повний віри в свою правду, йшов непохитно мимо всіх тих перешкод, що йому стояли на шляху.

По кількалітній душпастирській діяльності, став професором філософії в теологічній семінарії в Ужгороді. Мимо цього обов'язку, дістав ще важче та відповідальніше завдання: став духовником богословської семінарії. Це - найтяжче та найтрудніше завдання. І вив'язався з нього цілком добре.

Однак, і цю працю скоро перервав. Провидіння бо поклиало його до ще важчих завдань.

Внаслідок воєнних дій, Мукачівська єпархія опинилася без владики, бо по смерті єпископа Александра Стойки, мукачівською єпархією управляв дочасно єпископ Дудаш, гайдудорозький владики. А коли мадари, під натиском воєнних дій, мусіли покинути Закарпаття, мук. єпархія зразу опинилась без єпископа.

Щоб вірні не зістались без владики навіть на найкоротший час, Св. Отець висвятив та назначив мук. єпископом Преосв. Теодора.

Молодий Архипастир відважно та рішучо розпочав свою духовну працю. Не відстрашували його погрози, провокації, не попадав під вплив жорстокої, чорної дійсности. Твердо та непохитно йшов вперед. Вірив, що його праця принесе плоди.

Пильно стежив за працею та діяльністю своїх вірних та священників. Вірою та надією кормив свою паству.

Однак, не судилось Преосв. Теодорові пройти довгий шлях. Бо рвуча ворога, перетяла життєву нитку покійного Владика на 35-ому році його віку.

Це один з безконечної черги наших великих мучеників, що кривавими жертвами свого страдального життя спасают і спасуть наш безталанний нарід.

-Н.

СТЕПАНОВА МУЧЕНИЧА СМЕРТЬ

"... Вони запалилися гнівом у серцях своїх і скреготали зубами на нього. А Степан, повен Духа Святого, поглянув на небо, - і побачив Богу славу й Ісуса, що стояв по правиці в Бога, й промовив:

- Ось я бачу відчинене небо й Сина Чоловічого, що стоїть по Божій правиці.

Та вони сильним голосом стали кричати та уші собі затуляти, та й кинулися однодушно на нього. І за місто вони вивели його та й зачали побивати камінням. А свідки плаші свої склали в ногах унака, що звався Савлом. І побивали камінням Степана, що молився й казав:

- Господи Ісусе, прийми мого духа!

Упавши навколішки, скрикнув він голосом сильним:

- Не постав ім, о Господи, цього гріха!

І, промовивши це, він спочив.

А Савл похваляв його вбивство".

[Дії 7, 54-60]

Х Р О Н І К А

Львен: МІЖФЕДЕРАЛЬНИЙ З'ІЗД "ПАКС РОМАНА" В СПА

Дорогі Друзі!

По повероті з Міжфедерального З'їзду "Пакс Романа" в Спа, що відбувся в днях 3-10.IV.1948 хочу в кількох словах повідомити вас про наше головне досягнення на цьому З'їзді. Докладний звіт я вправ опрацьовув і перешлю вам через декілька днів.

З радістю подаю Вам до відома, що Міжфедеральний З'їзд "Пакс Романа" в Спа приніс "Обнові" найбільший її дотеперішній успіх на міжнародному відтинку: У к р а ї н у в и б р а н о до Р о л о з н о ї У п р а в и /Comité Directeur/ "Пакс Романа"

Як вам відомо, керівними органами "Пакс Романа" - МІЕС є "Assemblée Interfédérale", "Comité Directeur" та "Secrétariat Général". Міжфедеральний З'їзд вибирає щороку "Comité Directeur" що веде діяльність "Пакс Романа - МІЕС" і відповідає за неї перед З'їздом. "Comité Directeur" складається з 8 членів та генерального секретаря. В цьому році вибрано до "Comité Directeur" Мохіко /Президент "Пакс Романа - МІЕС" - José Gonzales Torres/, Голандія, Південну Індію, США, Аргентину, Україну, Італію і Данію. Згадані національні федерації повинні назначити свого представника в "Comité Directeur" і до місяця після закінчення Міжфедерального З'їзду подати його ім'я, прізвище й адресу генеральному секретареві "Пакс Романа". При назначенні представника треба керуватися новим статутом "Пакс Романа", що старить до членів "Comité Directeur" деякі вимоги. А саме: член "Comité Directeur" мусить бути активним членом даної федерації; можна бути не довше як 5 років по закінченні своїх студій та не може мати більше, як 30 років. А що представник "Обнови" повинен заступати в "Comité Directeur" також інші емігрантські федерації /напр. польська "Veritas", литовське "Atėitis" та інші покладала на українського делегата певні надії/ треба, щоб вами назначена особа могла брати ефективну участь у праці Управи "Пакс Романа", що відбуває свої засідання в країнах Західної Європи.

При цій нагоді хочу підкреслити, що нам дуже залежить на тому, щоб "Обнова" була гідно репрезентована на Студентському Ідеологічному Конгресі. На жаль, нам ледве чи вдасться вислати на цей Конгрес нашого делегата.

Вкінці в імені Львенської "Обнови" хочу ще побажати новий центральний управі "Обнови" в Мюнхені повного успіху в її дальній праці.

З дружнім привітом

М. Антохій
Голова "Обнови" в Львені

Львен: АПОСТОЛЬСЬКИЙ НУНЦІЙ В ДОМІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ЛЬВЕНІ

Деякі студентські осередки на еміграції морав більше позначувати себе серед чужого оточення. Вони творять вже не тільки осередки, що хдуть допомоги від чужинців, але також дають докази своїх здібностей і праці. Вони часто, може дема настирливо, але вперто промочувть собі шлях так, що здобувать належну пошану та єдинку серед чужинців.

Остання подія на терені студентського осередку в Лівені /Бельгія/ має незвичайне значення для українського студентства. Відвідини українського студентського дому Іх Ексцеленцій, Апостольським Нунцієм Ченто, були несподіванкою не так для українських студентів, як для бельгійців. Це здивування впливало може не тільки з того, що високий достойник погодився відвідати український дім, але ще й тому, що вони побачили нутро того дому, яке, можливо, уявляли собі зовсім інакше. Зразковий порядок чистота і естетичний вигляд цілого будинку зробили помітне враження.

Сама програма свята розпочалася традиційним українським звичаєм: українська студентка в національному вбранні привітала Апостольського Нунція хлібом і сіллю в голі будинку, а ієр. А. Кішка як господар дому, сказав кілька привітальних слів. Після цього високий достойник wraz зі запрошеними гостями перейшов до їдальні. Тут на почесному місці побіч Апостольського Нунція можна було побачити: Преосв. Єп. Івана, ректора і віцеканцлера лівенського університету, проф. Лямбена, голову Комітету Допомоги Східно-слов'янським Студентам, високопреподобних оо. Журдена і Ноблеса, імена яких зв'язані з першою ініціативою допомоги українським студентам та дулпастиря лівенської громади - о. д-ра Германька. Далше місця займали - ген. секретар "Пако Романа" - о. Шневлі, діловий секретар п. Салат, бувший президент "Пако Романа" п. Кіршнер, відтак кілька професорів університету, та представники преси.

Проф. Лямбен привітав Апост. Нунція від Комітету, навіявши кількома словами до історії Комітету. Українські студенти, починаючи від 1931 р., мають свої традиції на лівенському університеті і сьогодні вони масивні, що можуть вперше прилюдно подякувати своїм бельгійським добродіям.

Апостольський Нунцій висловив щире подяку ініціаторам, що впали на щасливу думку допомагати українським студентам, які своєю працею і поведінкою опрадали цю допомогу. Він є справді збудований тими цінностями, які плекають українські студенти і які знають, що їхня праця це підготовка до майбутніх завдань для Батьківщини.

Відтак промовив до українських студентів Преосв. Єп. Бучко. Він висловив своє гаряче подяку в імені цілої української еміграції Апостольському Престолові за опіку над скитальцями: До студентів звернувся з проханням промовувати свою працю і плекати далше ті цінності, які будуть найкращою допомогою для України. Він знає, що Україна переходить тепер свій страшний тиждень але певно після нього придуть дні Воскресення.

Ректор лівен. університету висловив своє признание для організатора студентського життя в Лівені - ієр. Кішки, що своєю послідовністю дійшов до таких вислідів своєї праці.

Після того представник студентів т. М. в своїй довгій промові подав коротко історію лівенського осередку, підкреснувши його велике виховне значення, яке має на меті плекати християнський світогляд молоді української еліти.

І на закінчення промовив ще на англ. мові п. Кіршнер, що в незвичайно теплих словах висказав своє симпатії для українців.

Офіційна частина свята, в склад якої входило також оглядання Апостол. Нунцієм будинку, кінчиться. Тепер українські студенти мають нагоду пописуватися співом і танцями. Студентський хор під орудою молодого композитора В. Фіалі підспівав з успіхом кілька пісень, з яких "Засяло сонце золоте" - здобуло найбільше оплесків.

Та несподівано великим успіхом і захопленням так зі сторони Апост. Нунція, як і гостей закінчили свято національні танці. Їх Ексцеленція Монсінйоре Ченто стиснув руку танцюристам і з окликом "хай живе Україна", а відтак "хай живе Вільгія" опустив будинок. За ним рийшли інші гості. Залі опустіли. Залишилося ще докілька бельгійських "ентузіастів", що діляться своїми враженнями та висловлюють щире признання.

На обличчях домашніх помітно вдодовлення. До один, а можливо перший, великий здобуток на терені Бельгії за нами.

М.К.

З ДІЯЛЬНОСТІ Т.У.С.К. "Обнови" в МІНХЕНІ

Дня 21. березня 1948 р. відбулися ІІІ Загальні Збори ТУСК "Обнова". На порядку дня були дві справи: звіт з діяльності дотеперішнього Проводу Т-ва та вибір нового Проводу на новий академічний рік. Збори почалися о год. 17.15 в принахненні двох третіх членів мінхенської "Обнови". Зборами проводив п.ред. Данилович Роман, секретарствав студент Стерчо Петро. Між присутніми було видно о.В.Мельника, духовника т-ва, і д-ра Залуцького Романа, голову ЦЕСУС-а.

Як перший звітував голова уступавчого Проводу студ.техніки Салій Зенон. Він в обширній промові накреслив влях, що його має перед собою на еміграції ТУСК "Обнова", навітлив труднощі та успіхи й закінчив підкресленням кількох моментів, гадних для найближчого майбутнього.

Після його звітували окремі референти. Їхні звіти виявили виконані праці, зокрема в референтурі міжн. зв'язків і преси. Всі звітодавці піднесли великі заслуги о.В.Мельника для розвитку Т-ва.

На внесок Голови Конт.Комісії Збори ухвалили уділити абсолвторів уступавчому Проводові.

На пропозицію Комісії Матки вибрано новий Провід у такому складі:

гол.: Грицак Павло, студ. Українського Вільного Університету,
заст.: Колтун Ділян, студ. УВУ
секретар: Мельник Марта, студ. УТГІ
реф.орг.: Капітан Франко, студ. УВЕШ
реф.міжн. зв'язків: д-р Мончина Богдан
реф.преси: Перейма Євген, студ. Нім. Унів.
реф.культосв.: д-р Рибак Дрії
окарбник: Баран Маріяка, студ. УВЕШ

Накінцець нововибраний голова подякував за вибір і заохотив членів Проводу і загал членства до співпраці в Т-ві.

Збори закінчилися в год. 20-ій.

Дня 24. березня 1948 відбулося спільне засідання старого і нового Проводу. Ціль спільного засідання: офіційне передання агенди і впровадження нового Проводу в діючі справи Т-ва.

Дня 18.3.1948 відбулася в Мінхені академія в нагоди 9-их роковин коронування Папи Пія XII, яку влаштовано заходами об'єднання католицьких студентів "Катунітас" при активній співучасті мінхенської "Обнови". У мистецькій частині брали участь мистці чужинці, м.ін. хор богословів Гр-Католицької Семінарії в Гірнбергу, хор бандуристів під керівництвом п.Китастого та піаніст проф.Р.Савицький.

Центром святочної академії була промова апостольського візитатора для Німеччини Єпископа Мюнха та апостольського візитатора для українців греко-католиків о.Н.Вояковського, який в імені чужинських делегатів склав пошану Папі.

На академії прибули чотири єпископи, три базарські міністри, ректори німецьких і українських шкіл та інші.

В місцевій пресі появилися прихильні нотатки. Мюнхенське радіо трансмітувало частинно перебіг свята. Академія була доказом співпраці товариств католицьких студентів чужинців, що студіюють у Мюнхені.

12.4.1948 удалася до Всесв.о.Н.Вояковського делегація від нововибраного Виділу Т-ва "Обнова". Делегація представила стан праць нашого товариства і вложила подяку за тривалу опіку на "Обнову".

16.4.1948 делегати мюнхенської "Обнови" брали участь у прийнятті І.Є.Єпископа Івана Бучка, яке приготувало українське громадянство Мюнхена й околиці. Делегація "Обнови" представлено Достоїнному Гостеві, який в розмові цікавився справами нашого товариства. Делегати склали йому подяку за дотепершню опіку. /Провід Т.У.С.К. "Обнова" має бажання представити звіт про працю і плани на майбутнє на окремій аудієнції/.

18.4.1948 удалася прогулянка членів "Обнова" до "Дому Німецької Митки" де оглянуто виставу європейського малювання від Ренесансу до кінця 18 століття. Незатерте враження на присутніх оставили фактори пояснення д-ра Годія, який з великим знанням і запалом дав глядачам можливість зрозуміти і відчувати геній мистецтва Рафаеля, Тіціана, Рембранта і ін. Є передбачене оглядання інших творів митки.

СОВЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ КАТОЛІКІВ "ОБНОВА" В МАДРІДІ

Дня 2.лютого 1948 відбулися Загальні Збори, які приймали новий статут Т-ва й вибрали Виділ у складі: голова - Листок Андрій, заст. голови - Барабан Т., секретар - Фліс Яр., скарбник - Виницький А., реф.зав.зв'язків - Бучек Роман.

Заходами Т-ва улаштовано концерти на філ.с.факультеті, на гетерлінарії та в іспанському театрі. Відзначено Свят-Вечір, на якому були присутні представники допомогої установи "Обра Католика", університету і студентів: словацьких, єл.в'єнських, хорватських, румунських, польських і ін. Студентський хор співав два рази в мадрідському радіо.

13.3.1948. відбувся старанням "Обнови" в великій залі мадрідського університету виклад проф.д-ра Сантіаго Монтеро Діаза на тему "Україна в європейській рівновазі". Після короткого нариску історії України і виказання різноманітності України й Росії, прелегент намалював майбутній устрій Європи і місце України в ній. Він сказав м.ін.: "Європа не може існувати, якщо не буде базуватися на кількох реальностях, на кількох основних народах: на заході - Франція, Іспанія, Італія, в центрі - Німеччина, на Сході - Україна і Польща". Серед численної публіки були визначні особи в політичних і університетських кіл.

ЗІ СТУДЕНТСЬКОГО МІТІНГУ

В читальні УСГ в Мтишені дня 24.березня ц.р. п.К.Кононенко запрошений проведом "Групи вивчення суспільних проблем" прочитав першу частину своєї доповіді на тему: "Соціальні проблеми майбутньої Української Держави".

Основним отрижнем цієї першої частини була проблема "вільне чи планове господарство". Показавши позитиви й негативи вільного і планового господарства прелегент дійшов до висновку, що планове господарство може дати кращі висліди як вільне, тому він схильється до планового господарства в майбутній Українській Державі. Однак планування в українській державі повинно б позбутися негативів, які особливо яскраво виступають в ССРСР. В першу чергу для людини мусить зберегтися практична можливість свободи; мусить бути усунена соціальна залежність людини від людини, від класу, від держави; мусить бути свобода вибору професії і місця праці. Коли в ССРСР планування охоплює все життя людини, то в українській державі воно повинно б обмежитися до "макропланування".

Загальновідомі кличі "кожному по його видаюстї" чи "кожному по його потребам" - під гарною зовнішністю ховають "душе прозаїчний зміст". В першому випадку держава визначає видаюстї, не маючи якогось об'єктивного мірила, в другому держава мала б визначувати потреби, які визначувати взагалі не можна; потреба людини - це не щось стабільне. Можна оумнівати, чи взагалі є можливість встановити межу потреб людини.

В продовженні вищезгаданої доповіді виголосив п.К.Кононенко в читальні УСГ дня 31.березня. В основу другої частини прелегент поставив проблему приватної власності.

Марксисти твердять, що приватну власність треба знести, бо вона є джерелом експлоатації. Прелегент однак доказав, що джерело експлоатації не там, де його шукать, не в приватній власності, а в цільй господарській структурі даної держави. Отже тим самим цей аргумент проти приватної власності відкинув.

Говорячи про експлоатацію, марксисты доказувать, що робітник "має право на продукт своєї праці", це однак нереальне. Є більш реальне, щоб робітник дістав заробітну платню, відповідну до певного середнього рівня життя людини. "Відчуження" певної частини продукту праці робітника є раціональним, обов'язковим і суспільно виправдане. Властиво навіть не можна уявити суспільства, де людина не давала б відчуження. Бо: по-перше - мусить чимось бути оплачені певні суспільні функції, по-друге - мусить збільшуватися капітал, що дає можливість суспільству підняти свій життєвий стандарт, по-третє - суспільство мусить дбати про майбутні покоління /кожній людині з природи властива турбота про своїх дітей/, тому мусить старатися помірковати завжди виробничу базу, що можливо відійняти лише за рахунок "відчуження". Отже "відчуження" - як ствердив прелегент - не є експлоатація.

Та щоб остаточно залишити приватну власність, прелегент поставив питання - "чи приватна власність - прогресивна власність", навівши ряд прикладів з сільського господарства ССРСР, та порівнявши з сільським господарством інших країн, особливо Голландії, дійшов до висновку, що в сільському господарстві приватна власність - абсолютно прогресивна власність.

14. квітня ц.р. в читальні УСГ в Мтишені відбулися Загальні Збори Української Студентської Громади.

По виборі президії, відчитано обширні звіти Виділу і Контрольної Комісії, та приступлено до дискусії. Дискутантів було небагато і то майже всі "ветерани". Дискутанти закидали Виділові, що

поєднаних референтів звітували не про свою роботу, а роботу високошкільних УСТ і територіальних секцій. Все це на вимогу голови Контрольної Комісії устаткованою Виділою абсолюторіям уділено одноголосно.

Після цього прийнято в деяких поправках запропоновані Статутів Комісії зміни статуту УСР.

По короткій перерві приступлено до вибору нового виділу. Голова Комісії Матки подав дві листи. Обі листи піддано під голосування. Перша - голова П.Стерчо, заступник Процик - пройшла більшістю 15 голосів при 7 гол., що здержалось.

Зборами проводив голова президії Данилюк.

Черговий реферат з програми "Групи вивчення суспільних проблем" виступав проф. Г.Ващенко на тему "Матеріалізм і людина".

Ствердивши, що грецькі філософи-матеріалісти не дали "розбудованої концепції матеріалізму", прелегент перейшов до досить подібного обговорення системи Гоббса. В нього послідовно все матеріальне; матеріальні наші відчуття, переживання. Кожна людина стремить до задоволення. Кожна людина egoїст. Egoїзм - рушійна сила життя. Задоволення дістає людина з користування матеріальними благами, та за них мушть іти боротьба. Тому єдиний закон в житті - закон боротьби; тому "людина людині - вовк". В боротьбі перемагає сильніший. Щоб не виникати себе, люди зробили "суспільний договір", відмовилися від частини благ. Лише володар має всі можливості. Ного слова - закон.

З цієї системи - на думку прелегента - виростають коріння як націонал-соціалізму так і більшовизму. Це суті речі не міняє, що один цеде боротьбу рас, а другий боротьбу клас.

Згадавши ще Мольота і Фохта, прелегент перейшов до представників матеріалізму в Росії: Базаров, Сеченов, Павлов, Ухтомський, який на основі дослідів рефлексів розв'язував проблему темпераменту і інших окладних психічних процесів, Бехтеров, що тими ж методами старався навіть розв'язати питання суспільної психології /тип "Коллективна рефлексологія"/. Трьох скрайніх представників цього напрямку були на Україні. Вони психологи, вважали містиків, не науков, називали попівщиною. Замінили психологію - рефлексологію особистості.

Урядова марксистська психологія признає панування свідомості як повного психічного стану, але це тільки "продукт високоорганізованої матерії".

В зв'язку з тим, як ми дивимося на людину, як розуміємо її психічне життя стоїть наш погляд на мораль.

Ленін на 3-му з'їзді комсомольському твердив, що нема поза-класової моралі; критерієм моралі є критерій класової користі. Всякий вчинок, який можна виправдати інтересами пролетаріату є моральний.

Показавши теоретичну основу комуністичної моралі /а вона побудована на матеріалістичній базі/, прелегент ілюстрував її прикладами з практичного життя радянської дійсності і зробив висновок, що матеріалізм обов'язково приходить до пониження людської гідності і вартості людини взагалі.

Тільки ідеалістичний світогляд хоронить людину від упадку, й підносить її до висот, гідних її становища.

В неділю Христового Воскресіння в год. 7,30 в церкві біля Оселі УПВ і УС академічний дупнастир о.В.Мельник відправив таку службу Богу, а в 8,30 в ідальні Оселі відбулося спільне свячене.

Відправивши святочний акт свячення академічний дупнастир сказав кілька теплих слів, якими ще підсилив урочисто піднесений настрій. Після цього дпр. Гікавий привітав присутніх і вклав святочні побажання від управи Оселі. По його словах всі засіли до святочної трапези.

В.К.

ВЕДИКОДНІ РЕКОЛЕКЦІЇ ДЛІА СТУДЕНТІВ

В днях 18, 19, 20 - 21 квітня ц.р. відбулися ведикодні реколекції для українського високошкільного студентства. Реколекційні науки відбувалися в кат. церкві на Рамерсдорфі. Проповідником був Впр.Протопресвітер о.Петро Голинський.

Золотим нитком наук Всеч.о. проповідника була думка, яку можна б резюмувати в чотирьох словах: український католицький студент о б о г о д н і . Слово "сьогодні" - не треба відносити лише до певних ділянок; не треба звертати увагу лише на певні галузі еміграційного життя.

Найважливішим та домінуючим принципом студентського життя це принцип духовної праці над собою. Студенти, як кандидати майбутніх провідників національного життя в різних його ділянках, на міцних підвалинах будувати мусять свої світогляди, мають бути твердими ковалями щастя своєї нації та людства. Спеціально ж наше, українське, студентство, стоїть перед важким та відповідальним завданням. Воно бо мусить риповняти тей функції, що в нормальних умовах належали б відповідним чинникам. Тому тимбільшов вірок в Бога та надію на Його поміч мусять наповнятися наші чисті серця, якщо хочемо, щоб успіхом кінчилися наші намагання.

Академічний душпастир доложив усіх зусиль, щоб реколекції мали найкращий успіх.

Щовечора, о год. 18,45 перед реколекційнои наукои був відслужений молебен до Преч. Діви Марії.

У вівторок, 20.IV. ц.р. від години 3 до год. 8 чотири священики слухали ов. сповідей.

В середу, о год. 1/2 7 була відправлена Сл.Божа, на якій студенти приступили до ов. Причастя. І це було найкращою нагородою та відплатою Всеч.о. Духовним за їхню працю.

- н.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО СЕНІОРАТУ

У липні 1946 р. повстав у Мюнхені Український Католицький Академічний Сеніорат ім. Митрополита Андрея Шептицького, який мав продовжувати діяльність подібного Товариства, що існувало до війни у Львові. У квітні 1947 р. на Міжфедеральному З'їзді "Пакс Романа" у Римі Український Католицький Академічний Сеніорат став членом Міжнародного Руху Католицьких Інтелектуалістів. У зв'язку з цим повстала потреба дотеперішній статут приміняти до вимог цієї міжнародної організації. Після підготовки нового статуту відбулися 21. березня ц.р. Загальні Збори цього Товариства. Гарним введенням у наради була доповідь академічного душпастиря о. Василя Мельника на тему: "За ренесанс українського християнства". Проект нового статуту прийняли Загальні Збори без суттєвих поправок. З важливих змін дотеперішнього статуту є зміна назви Товариства, що тепер звучить - Українське Католицьке Академічне Об'єднання ім. Митрополита Андрея Шептицького "Обнова". Нова назва поширює рямці Товариства, що виходять поза обсяг діяльності на студентському відтинку. Це значить, що справа високошкільної молоді не є в крузі заінт.ресовання Об'єднання, ціл ділянці праці новий статут присвячує окрему увагу, однак водночас він вклячас у сферу його діяльності й інші відтинки суспільного життя. Українське Католицьке Академічне Об'єднання, як ідеологічна громадська організація українців з високою освітою, має змагати до розв'язки всіх проблем українського життя в дусі Христової науки та працввати в напрямі міжнародної співпраці, спертої на справедливому мирі та християнській любові.

"OBNOWA" München 8, Ramersdorf, Ayingerstr.17/II.